Projekt "Rynek Pracy pod Lupą" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt systemowy WUP w Toruniu **„Rynek Pracy pod Lupą”.** Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy

BADANIE ANKIETOWE PRACODAWCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Diagnoza zapotrzebowania na pracowników w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu – styczeń 2012 r.

Raport **„Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego. Diagnoza zapotrzebowania na pracowników w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym”** prezentuje wyniki badania przeprowadzonego przy współpracy WUP w Toruniu oraz powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego. Głównym celem była analiza popytu na pracę w podmiotach biorących udział w badaniu.

Raport przedstawia wszystkie zagadnienia będące przedmiotem przeprowadzonego badania i składa się z części opisowej oraz tabelarycznej.

Przy publikowaniu prosimy o podanie źródła.

Przygotowano w Wydziale Badań i Analiz
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

A report **“Opinion poll among employers from the Kujawsko–Pomorskie Voivodship. The diagnosis of the demand for employees in qualification and occupational terms”** presents the results of a survey carried out in cooperation with the Voivodship Labour Office in Toruń and Powiat Labour Offices. The main purpose was to analyse the demand for a job in entities taking part in the survey.

The report presents all issues which were the subject of the survey and is composed of a descriptive and tabular part.

When publishing, please indicate the source.

Prepared in the Department of Research and Analyses
of the Voivodship Labour Office in Toruń.

Spis treści

Część I. Wstęp ……..... 6

Część II. Wyniki badania …….. 10

Rozdział 1. Charakterystyka próby badawczej …….. 10

Rozdział 2. Analiza zatrudnienia w podmiotach ……..... 14

Rozdział 3. Prognozy dotyczące zatrudnienia w podmiotach do końca 2011 r. ... 23

3.1. Zapotrzebowanie na pracowników ……... 23

3.2. Plany zmniejszenia zatrudnienia ……..... 32

Rozdział 4. Oczekiwania wobec pracownika – profil pożądanego kandydata ….. 37

4.1. Analiza według grup wielkich zawodów …….. 38

4.2. Analiza według zawodów ……. 39

4.3. Analiza wybranych kompetencji idealnego pracownika …….. 42

Rozdział 5. Metody rekrutacji pracowników ……. 46

Rozdział 6. Kondycja podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim ……. 48

6.1. Sytuacja wybranych branż na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim …….. 53

Część III. Podsumowanie …….. 55

Część IV. Aneks tabelaryczny ……..... 58

Spis tabel, map i wykresów

Tabela 1. Ankietowane podmioty według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2010 i 2011 r. …… 13

Tabela 2. Liczba zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu według sekcji PKD w podziale na sektory własności w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2010 i 2011 r. …… 18

Tabela 3. Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności i sekcji PKD. Stan w dniu 31.12.2010 r. .....…… 19

Tabela 4. Liczba zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu

według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r. …. 22

Tabela 5. Planowane przyjęcia do pracy według zawodów (powyżej 50 osób) w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r. 30

Tabela 6. Ocena kondycji branży, w której działa podmiot, na terenie województwa kujawsko-pomorskiego za 12 miesięcy w badaniu pracodawców w 2011 r.……..... 50

Tabela 7. Ocena kondycji podmiotu za 12 miesięcy w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2011 r.……. 52

Mapa 1. Rozkład próby w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2011 r. ……..... 11

Mapa 2. Liczba osób zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu pracodawców według powiatów w województwie kujawsko--pomorskim w końcu 2010 r. …….....……. 15

Mapa 3. Liczba planowanych przyjęć do pracy w podmiotach biorących udział w badaniu pracodawców według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.……..... 27

Mapa 4. Liczba planowanego zmniejszenia zatrudnienia w podmiotach biorących udział w badaniu według powiatów w województwie kujawsko--pomorskim do końca 2011 r. ……..... 34

Wykres 1. Ankietowane podmioty według grup wielkości zatrudnienia i powiatów województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2011 r. …… 12

Wykres 2. Liczba osób zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu pracodawców według sektorów własności oraz powiatów w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r.…….. 16

Wykres 3. Liczba osób zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu pracodawców według sekcji PKD w województwie kujawsko--pomorskim w końcu 2009 i 2010 r. ……. 21

Wykres 4. Planowane zatrudnienie nowych osób w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r. ……..... 24

Wykres 5. Planowane zatrudnienie nowych osób według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r. …….……... 25

Wykres 6. Planowane przyjęcia do pracy według wielkich grup zawodów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r. …… 28

Wykres 7. Planowane przyjęcia do pracy oraz zwolnienia według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.…… 36

Wykres 8. Oczekiwania wobec kandydatów do pracy w zakresie obsługi określonych programów komputerowych ……. 42

Wykres 9. Oczekiwania wobec kandydatów do pracy w zakresie znajomości języków obcych ……. 43

Wykres 10. Oczekiwana wiedza specjalistyczna od kandydatów na oferowane stanowiska …….. 44

Wykres 11. Oczekiwania wobec kandydatów do pracy w zakresie posiadania prawa jazdy ..……. 45

Wykres 12. Oczekiwane cechy indywidualne od kandydatów na oferowane stanowiska …….. 46

Wykres 13. Najbardziej efektywne formy rekrutacji z uwzględnieniem podziału na sektory własności …….. 47

Wykres 14. Najbardziej efektywne formy rekrutacji a wielkość podmiotu w badaniu pracodawców w 2011 r.…… 48

Wykres 15. Ocena aktualnej kondycji branży, w której działa podmiot na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w badaniu w 2011 r. 49

Wykres 16. Ocena aktualnej kondycji podmiotu według powiatów na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w badaniu w 2011 r. 51

Wstęp

Badanie pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego zostało zrealizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy. Badanie w formie sondażu bezpośredniego, w którym podstawę stanowi kontakt *face to face* jest prowadzone od 2008 r. W 2011 r. pracownicy powiatowych urzędów pracy po raz czwarty samodzielnie zrealizowali wywiady z pracodawcami. W tym czasie zmieniały się zarówno wielkość ankietowanej próby, jak i kwestionariusz ankiety. We wszystkich badaniach celem była analiza zatrudnienia w podmiotach – planów pracodawców związanych z zatrudnieniem i zwolnieniami oraz zagadnień wiążących się rekrutacją pracowników.

W 2008, 2009 i 2010 r. badanie realizowano pod nazwą „Sondaż pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".[1] W 2011 r. wykorzystano metodologię wypracowaną rok wcześniej w ramach projektu systemowego WUP „Monitoring Regionalnego Rynku Pracy II". W raporcie można znaleźć porównanie części wyników uzyskanych w 2011 r. z wynikami z badania zrealizowanego w roku 2010.

Realizacja badania pracodawców w 2011 r. stanowiła jedno z zadań **projektu systemowego** WUP w Toruniu: „Rynek Pracy pod Lupą". Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. W ramach tego projektu zostaną zrealizowane badania pracodawców w roku 2012 i 2013.

W przeprowadzenie badania zaangażowane były wszystkie urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego. Wywiady kwestionariuszowe z pracodawcami były realizowane przez pracowników powiatowych urzędów pracy od trzeciej dekady czerwca do października 2011 r. Technika badawcza zastosowana w badaniu to wywiad kwestionariuszowy. Narzędzie badawcze stanowił kwestionariusz ankiety.

Celem badania było zdiagnozowanie planów pracodawców dotyczących zatrudnienia, w szczególności uzyskanie informacji o tym, jakich pracowników poszukują pracodawcy w województwie kujawsko-pomorskim, w jakich zawodach i z jakimi kwalifikacjami.

Odbiorcami wyników są m.in. pracownicy publicznych służb zatrudnienia, władze samorządowe, kuratorium oświaty, szkoły i instytucje szkoleniowe, organizacje

[1] Badanie pracodawców w 2010 r. przeprowadzono w ramach projektu systemowego WUP w Toruniu *Monitoring Regionalnego Rynku Pracy II*. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL − Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie.

pracodawców, a także inne instytucje związane z kształtowaniem sytuacji na lokalnym rynku pracy. Raport adresowany jest również do uczniów i studentów oraz osób poszukujących pracy, które znajdą w nim informacje na temat oczekiwań pracodawców oraz o tym, jaka była sytuacja w poszczególnych branżach i jakie są przewidywania pracodawców dotyczące najbliższej przyszłości.

Słownik pojęć

Podmiot Gospodarki Narodowej[2] – osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

Działalność gospodarcza – zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.[3]

Przedsiębiorca – osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.[4]

Branża – (franc. *branche*) oznacza gałąź; branża to gałąź produkcji lub handlu obejmująca towary lub usługi jednego rodzaju.[5] Jako branżę traktujemy ogół podmiotów gospodarki narodowej zaklasyfikowanych do jednej z sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności. W raporcie znaczenie terminu „branża" jest identyczne ze znaczeniem definicji sekcji. Terminy te stosowane są zamiennie.

Sekcja – poziom pierwszy Polskiej Klasyfikacji Działalności, dzieli ogólną zbiorowość na 21 grup rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu tradycyjnie ukształtowanego, ogólnego podziału pracy. Poziom ten jest oznaczony kodem jednoliterowym.

Pracujący[6] – przez pracujących w gospodarce narodowej w badaniach prowadzonych poprzez przedsiębiorstwa i jednostki sfery budżetowej rozumie się:
1) osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek (w formie wynagrodzenia za pracę) lub dochód, bez względu na czas i miejsce trwania tej pracy, na podstawie

[2] Definicja podawana za Głównym Urzędem Statystycznym, źródło: http://www.stat.gov.pl, grudzień 2011 r.
[3] Art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447z późn. zm.).
[4] Art. 4 ust. Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.).
[5] *Słownik wyrazów obcych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
[6] Źródło definicji: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_4688_PLK_HTML.htm, grudzień 2011 r.

stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie której jest świadczona praca; bez osób pracujących na umowę zlecenie lub umowę o dzieło;
2) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Zgodnie z metodologią badań prowadzonych przez podmioty gospodarki narodowej do pracujących zalicza się:
1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego, łącznie z pracownikami sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, oraz osoby zatrudnione za granicą na rzecz jednostek krajowych;
2) pracodawców i pracujących na własny rachunek:
a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych, oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych;
b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie;
c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody (np. architekt, lekarz, adwokat);
3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);
6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Zatrudnieni w gospodarce narodowej[7] – to osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy na czas określony (w tym zatrudnione sezonowo i dorywczo) i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy, pracownicy najemni w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz nauczyciele w stanie nieczynnym lub przebywający na urlopach zdrowotnych.
W badaniach prowadzonych przez przedsiębiorstwa do zatrudnionych zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, powołania, mianowania, wyboru) lub stosunku służbowego, w tym:
– osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych finansowanych z Funduszu Pracy;

[7] Źródło definicji: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_4688_PLK_HTML.htm, grudzień 2011 r.

– osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę, a nie w celu odbycia przygotowania zawodowego;
– osoby pracujące poza granicami kraju zatrudnione przez krajowe jednostki organizacyjne;
– osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej;
– cudzoziemców zatrudnionych przez zakłady pracy lub osoby fizyczne, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
– nauczycieli w tzw. stanie nieczynnym;
– osoby zatrudnione w działalności finansowanej z zakładowego funduszu socjalnego (np. na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży);
– osoby pracujące w zakładach pracy w formie zorganizowanych grup roboczych (jednostki wojskowe, uczestnicy Ochotniczych Hufców Pracy, z wyjątkiem zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego, poborowi odbywający w zakładach pracy zastępczą służbę wojskową, junacy obrony cywilnej, junacy straży przemysłowej i pożarnej);
– skazanych (więźniów) pracujących na podstawie zbiorowych umów o pracę;, którzy powinni być wykazywani w zakładach, z którymi zawarta jest umowa i na których rzecz pracują, a nie w zakładach karnych, gdzie dokonywana jest wypłata wynagrodzeń.

Wyniki badania dotyczące zawodów zostały zaprezentowane na podstawie **Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby Rynku Pracy** wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537 z dnia 17.05.2010 r.).

Informacje o branży podstawowej działalności podmiotów są podawane zgodnie z **Polską Klasyfikacją Działalności**, która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 251, poz. 1885) w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Dane dotyczące sekcji PKD podmiotów są uzupełnione zgodnie z informacją zawartą w bazie REGON.

Część II. Wyniki badania

Rozdział 1. Charakterystyka próby badawczej

Dobór próby

Próba do badania została dobrana w sposób celowy, z podmiotów zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej[8] (KRUPGN–REGON). Podstawę doboru próby stanowił podział na trzy grupy wielkości zatrudnienia.

Wyboru podmiotów z grupy 50 i więcej zatrudnionych osób dokonano z Bazy REGON, przekazywanej do WUP w Toruniu przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

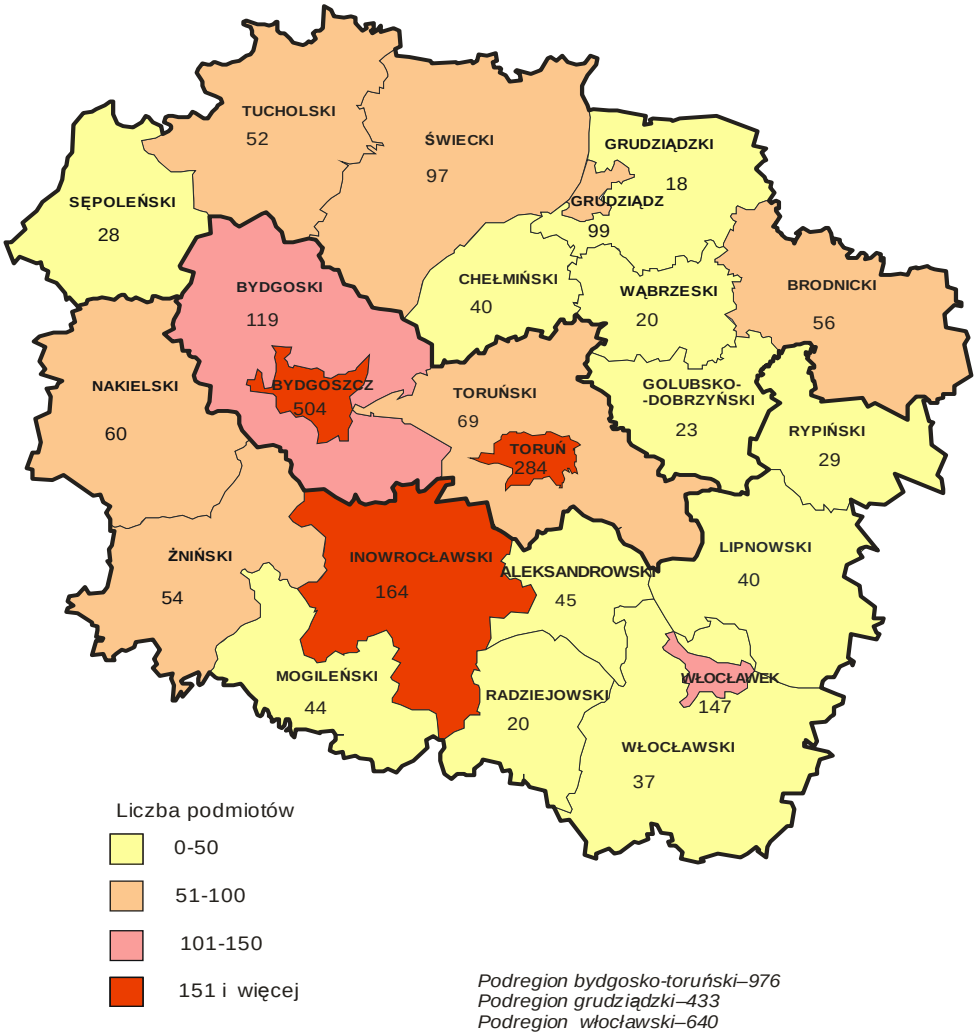
Podmioty z pozostałych grup wielkości (od 10 do 49 osób zatrudnionych i do 9 zatrudnionych) zostały wylosowane przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy na podstawie złożonego przez WUP w Toruniu zamówienia. Podmioty w ramach obu tych grup losowane były oddzielnie według struktury sekcji PKD podmiotów w województwie w danej grupie wielkości. Przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 osób były wylosowane z aktualnej bazy podmiotów, które prowadzą działalność od 2000 r., natomiast podmioty zatrudniające do 9 osób − od 2007 r.

Wielkość próby

W badaniu w 2011 r. przeankietowano 2049 podmiotów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. W 2010 r. – 2054 podmioty.

[8] Podczas losowania wzięto pod uwagę wielkość podmiotu (liczbę zatrudnionych osób) i rodzaj prowadzonej działalności według sekcji PKD. Struktura próby odzwierciedlała strukturę sekcji PKD w tej grupie wielkości.

Mapa 1. Rozkład próby w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2011 r.

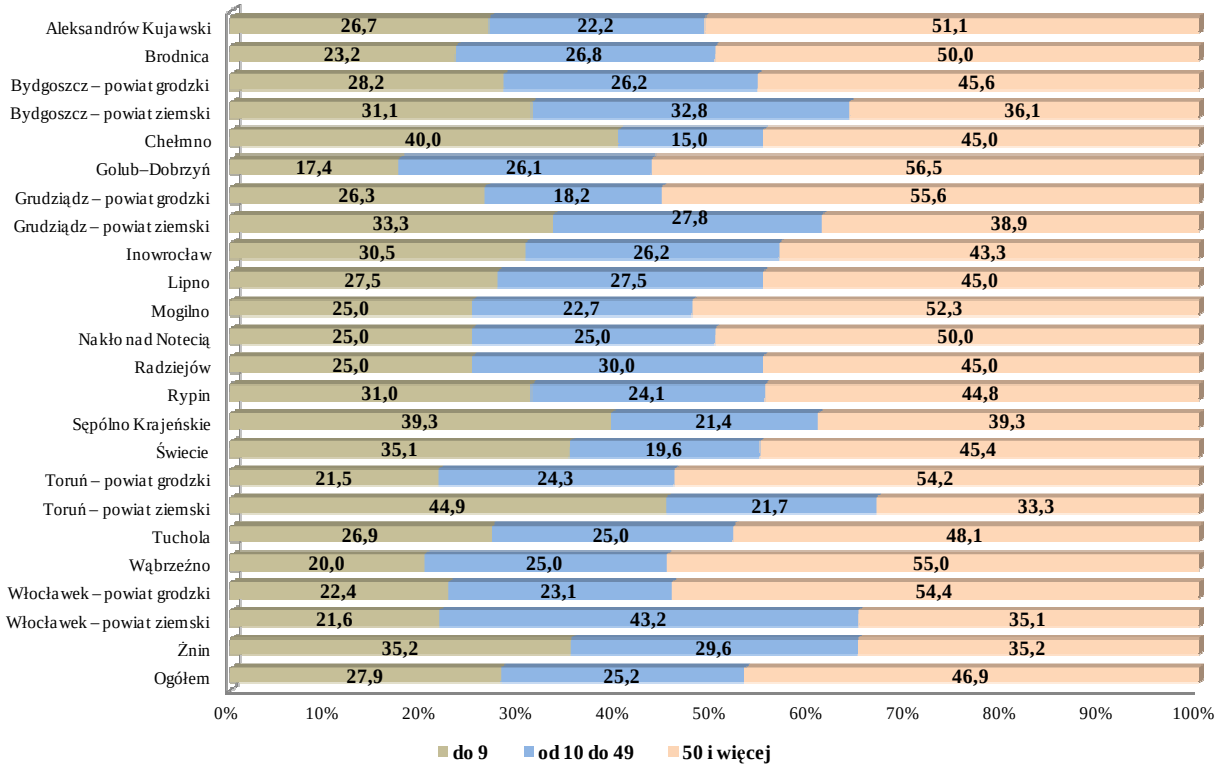
Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko–pomorskiego”.

Grupa wielkości podmiotów[9]

Wśród badanych pracodawców struktura wielkości podmiotów wyglądała następująco:

- podmioty duże – zatrudniające 50 i więcej osób – 46,9% (961 podmiotów);
- podmioty średnie – zatrudniające od 10 do 49 osób – 25,2% (516 podmiotów);
- podmioty małe – zatrudniające do 9 osób – 27,9% (572 podmioty).

Wykres 1. Ankietowane podmioty według grup wielkości zatrudnienia i powiatów w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

[9] Grupa wielkości podmiotów została przypisana zgodnie z faktycznym zatrudnieniem w dniu realizacji wywiadu.

Sekcja PKD podmiotów

Cztery najliczniej reprezentowane sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności wśród podmiotów biorących udział w badaniu to:

- **przetwórstwo przemysłowe** – 484 podmioty (23,6%);
- **handel hurtowy i detaliczny**; **naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 363 podmioty (17,7%);
- **budownictwo** – 204 podmioty (10,0%);
- **edukacja** – 180 podmiotów (8,8%).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych na koniec 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim największą grupę stanowiły podmioty z sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 29,1%. Drugą pod względem liczebności sekcją było **budownictwo** – 11,7% podmiotów. Do **przetwórstwa przemysłowego** należało 9,2% podmiotów, a do **sekcji transport i gospodarka magazynowa** − 7,3%[10].

Tabela 1. Ankietowane podmioty według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2010 i 2011 r.

Sekcja PKD	2011 rok					2010 rok	
	sektor własności				ogółem	ogółem	
	prywatny		publiczny				
	liczba	%	liczba	%	liczba	liczba	%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	29	67,4	14	32,6	43	40	1,9
Górnictwo i wydobywanie	5	100,0	0	0,0	5	3	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	473	97,7	11	2,3	484	501	24,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5	35,7	9	64,3	14	13	0,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	13	38,2	21	61,8	34	29	1,4
Budownictwo	199	97,5	5	2,5	204	213	10,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	361	99,4	2	0,6	363	360	17,5
Transport i gospodarka magazynowa	80	92,0	7	8,0	87	71	3,5
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	41	97,6	1	2,4	42	40	1,9
Informacja i komunikacja	31	93,9	2	6,1	33	32	1,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	38	88,4	5	11,6	43	36	1,8
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	28	80,0	7	20,0	35	31	1,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	65	84,4	12	15,6	77	68	3,3
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	49	94,2	3	5,8	52	43	2,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	0,0	97	100,0	97	113	5,5
Edukacja	21	11,7	159	88,3	180	235	11,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	84	57,9	61	42,1	145	131	6,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14	33,3	28	66,7	42	35	1,7
Pozostała działalność usługowa	57	82,6	12	17,4	69	60	2,9
Ogółem	1 593	77,7	456	22,3	2049	2 054	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko–pomorskiego".

[10] Dane Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych (data pobrania: 07.12. 2011).

Sektor własności podmiotów

Podmioty uczestniczące w badaniu należały głównie do sektora prywatnego – 1593 jednostki, tj. 77,7%.

Wszystkie podmioty z sekcji administracja publiczna i obrona narodowa oraz obowiązkowe zabezpieczenia społeczne należały do sektora publicznego. W sekcji edukacja udział podmiotów z sektora publicznego wynosił 88,3%.

Najwyższy udział podmiotów z sektora publicznego odnotowano w powiecie radziejowskim – 35%, najniższy we włocławskim – 8,1%.

Rozdział 2. Analiza zatrudnienia w podmiotach

Dane dotyczące zatrudnienia w podmiotach podawane są zgodnie z liczbą zatrudnionych osób, stan w dniu 31.12.2010 r. Liczba ta dotyczy osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego oraz na podstawie innych umów cywilno-prawnych.

W podmiotach, które wzięły udział w badaniu, w końcu grudnia 2010 r. **zatrudnione były łącznie 190 843 osoby**. W porównaniu z końcem 2009 r. liczba ta wzrosła o 3964 osoby (w tym 3531 osób na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego).

Liczba zatrudnionych w podmiotach uczestniczących w badaniu w poszczególnych grupach wielkości rozłożona była następująco:

- podmioty zatrudniające 50 i więcej osób – 176 254 osoby (92,3%);
- podmioty zatrudniające od 10 do 49 osób – 13 288 osób (7,0%);
- podmioty zatrudniające do 9 osób – 1301 osób (0,7%).

Na mapie 2 zaprezentowano liczbę osób zatrudnionych w podmiotach uczestniczących w badaniu w układzie powiatów.

Mapa 2. Liczba osób zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu pracodawców według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r.

Podregion bydgosko-toruński-106 023
Podregion grudziądzki-33 228
Podregion włocławski-51 592

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko–pomorskiego”.

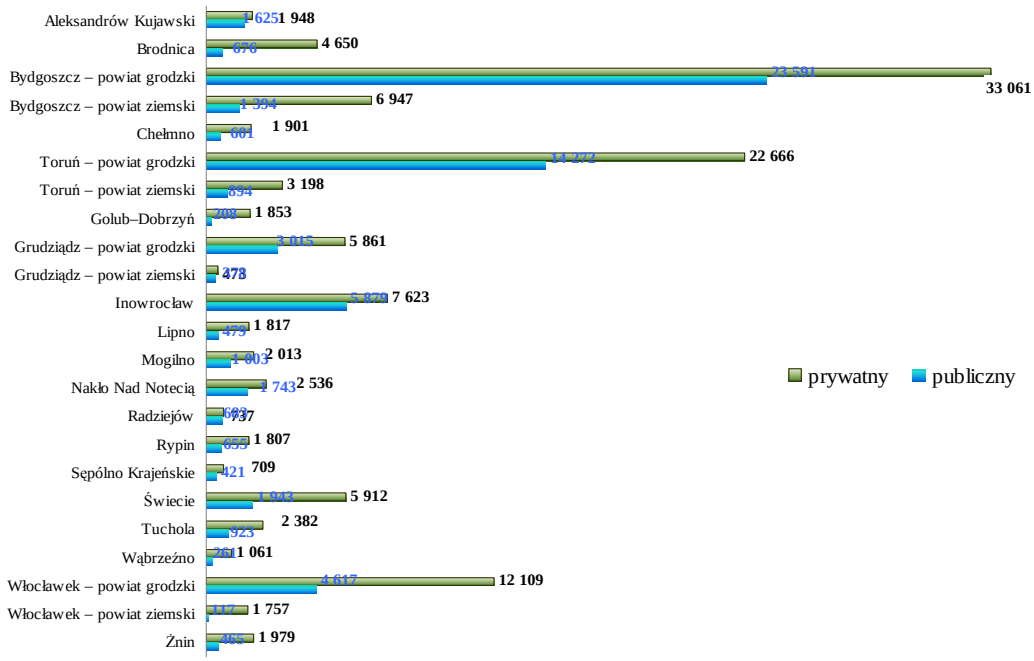
Zatrudnienie w sektorach własności

Średnio co trzecia zatrudniona osoba w podmiotach biorących udział w badaniu pracowała w sektorze publicznym. W sektorze prywatnym zatrudnionych było 125 000 osób – 65,5% wszystkich zatrudnionych w podmiotach objętych badaniem. Największy udział zatrudnionych w podmiotach publicznych odnotowano w powiecie radziejowskim 48,1%. Najniższe wartości tego wskaźnika odnotowano w powiecie golubsko-dobrzyńskim – 10,1% i włocławskim 6,2%.

Średnie zatrudnienie w podmiotach z sektora publicznego wyniosło 144 osoby, w sektorze prywatnym natomiast 78 osób. Najwyższe zatrudnienie w podmiocie z sektora publicznego wynosiło 3158 osób. W sektorze prywatnym pracodawca, który miał największą liczbę pracowników, zatrudniał 2514 osób.

Zatrudnienie w sekcjach PKD

Wykres 2. Liczba osób zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu pracodawców według sektorów własności oraz powiatów w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Podmioty, które dawały **zatrudnienie największej liczbie osób**, należały do sekcji :

- **przetwórstwo przemysłowe** – zatrudnienie w tej sekcji znalazło 70 146 osób. Wśród badanych firm największą grupę stanowiły podmioty działające właśnie w tej sekcji – 484 podmiotów; średnie zatrudnienie wynosiło – 145 osób;
- **opieka zdrowotna i pomoc społeczna** to sekcja, która dała zatrudnienie 21 042 osobom – liczba podmiotów, które ankietowano, wynosiła 145; średnie zatrudnienie – 145 osób;
- **administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** na koniec 2010 r. zatrudnionych było 18 069 osób w 97 podmiotach; średnie zatrudnienie wynosiło 186 osób;
- **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 363 podmioty zatrudniały łącznie 16 949 osób; średnie zatrudnienie wynosiło 47 osób;

Tabela 2. Liczba zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu według sekcji PKD w podziale na sektory własności w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 i 2011 r.

Sekcja PKD	2011 rok				2010 rok
	Liczba zatrudnionych ogółem. Stan w dniu 31.12.2010 r.				Liczba zatrudnionych ogółem. Stan w dniu 31.12.2009 r.
	ogółem	sektor prywatny	sektor publiczny		
			liczba	%	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2 786	1 504	1 282	46,0	2 369
Górnictwo i wydobywanie	320	320	0	0,0	489
Przetwórstwo przemysłowe	70 146	67 611	2 535	3,6	65 139
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2 634	589	2 045	77,6	2 207
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3 303	2 553	750	22,7	3 599
Budownictwo	10 517	10 076	441	4,2	8 494
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	16 949	16 680	269	1,6	15 479
Transport i gospodarka magazynowa	4 360	2 760	1 600	36,7	6 049
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 317	1 274	43	3,3	1 119
Informacja i komunikacja	1 076	981	95	8,8	1 233
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2 131	1 866	265	12,4	797
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 234	1 499	735	32,9	2 100
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 157	3 039	1 118	26,9	3 260
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	9 049	8 699	350	3,9	6 123
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	18 069	0	18 069	100,0	16 967
Edukacja	15 636	1 117	14 519	92,9	15 774
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21 042	3 426	17 616	83,7	22 608
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2 205	378	1 827	82,9	1 942
Pozostała działalność usługowa	2 912	2 431	481	16,5	987
Ogółem	190 843	125 000	65 843	34,5	176 735

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

W podmiotach, wśród których zrealizowano badanie, zatrudnione osoby stanowiły 28,1% wszystkich pracujących w podmiotach gospodarki narodowej w województwie kujawsko-pomorskim (w badaniu w 2010 r. było to 25,7%).

Tabela 3. Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności i sekcji PKD. Stan w dniu 31.12.2010 r.[11]

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
OGÓŁEM	**680 155**	**159 742**	**520 413**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	107 568	2 014	105 554
Przemysł	160 130	15 137	144 993
– górnictwo i wydobywanie	1 140	#	#
– przetwórstwo przemysłowe	144 519	4 060	140 459
– wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	6 916	#	#
– dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	7 555	4 887	2 668
Budownictwo	43 588	1 488	42 100
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	113 020	469	112 551
Transport i gospodarka magazynowa	33 248	13 717	19 531
Zakwaterowanie i gastronomia	9 295	459	8 836
Informacja i komunikacja	6 115	253	5 862
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14 547	2 570	11 977
Obsługa rynku nieruchomości	11 312	2 744	8 568
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16 677	3 463	13 214
Administrowanie i działalność wspierająca	19 113	462	18 651
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	32 508	#	#
Edukacja	55 961	51 327	4 634
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	40 583	28 446	12 137
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6 531	4 700	1 831
Pozostałe sekcje	9 959	#	#

dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy, publikacja „Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r.

Zmiany w liczbie zatrudnionych w stosunku do końca grudnia 2009 r.

Zatrudnienie w podmiotach biorących udział w badaniu na koniec 2010 r. w stosunku do liczby zatrudnionych w końcu grudnia 2009 r. wzrosło o 3964 osoby (był to wzrost o 2,1%).

W analizowanym okresie liczba pracujących w gospodarce narodowej w województwie kujawsko-pomorskim, zgodnie z danymi GUS, spadła o 0,9%.

[11] Liczba pracujących podana jest według faktycznego miejsca pracy i faktycznego rodzaju działalności, dla całej gospodarki narodowej.

W podmiotach biorących udział w badaniu w 2011 r. zatrudnienie zmniejszyło się w 8 powiatach (największy spadek liczby zatrudnionych ogółem w podmiotach biorących udział w badaniu nastąpił we Włocławku − o 902 osoby), a wzrosło w 15 powiatach (największy wzrost odnotowano w Bydgoszczy − o 2590 osób).

Analizie poddano również zmiany w liczbie zatrudnionych w podmiotach według sekcji PKD. W żadnej z sekcji nie stwierdzono znacznego spadku liczby zatrudnionych. Największy odnotowano w **budownictwie** (spadek zatrudnienia o 119 osób), a najmniejszy − w sekcjach **informacja i komunikacja** oraz **transport i gospodarka magazynowa** (spadek o 9 osób). Największy spadek zatrudnienia, biorąc pod uwagę udział w procentach, nastąpił w sekcjach **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych** (spadek o 2,1%), a najmniejszy w sekcji **transport i gospodarka magazynowa** (spadek o 0,2%).

Budownictwo

W tej sekcji odnotowano **spadek** liczby zatrudnionych o 119 osób, tj. o 1,1%. W ramach tej sekcji, ogółem liczba pracujących w podmiotach gospodarki narodowej w województwie kujawsko-pomorskim w analizowanym okresie zmniejszyła się o 3,8%.[12] W badaniu z 2010 r. odnotowano wzrost zatrudnienia w tej sekcji o 2,8%.

Przetwórstwo przemysłowe

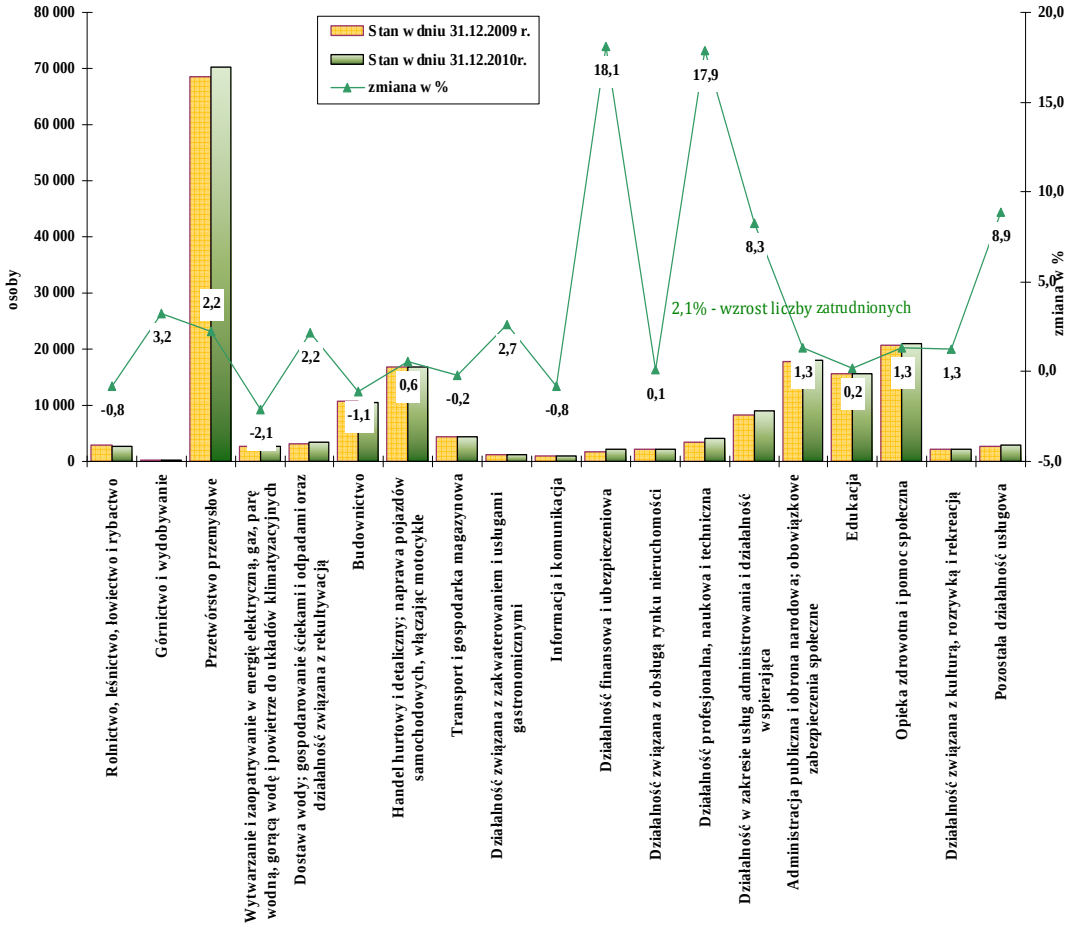
Największy **wzrost liczby** zatrudnionych dotyczył przetwórstwa przemysłowego – 1517 osób, tj. 2,2%. Liczba pracujących w podmiotach gospodarki narodowej w tej sekcji w analizowanym okresie zasadniczo nie uległa zmianie. W badaniu z 2010 r. odnotowano spadek zatrudnienia w tej sekcji o 3,9%.

Najwyższy **wzrost zatrudnionych w procentach** dotyczył sekcji:

- **działalność finansowa i ubezpieczeniowa –** wzrost o 18,1% (327 osób), zgodnie z danymi GUS **–** liczba pracujących w tej sekcji w podmiotach gospodarki narodowej wzrosła o 3,6%;
- **działalność profesjonalna, naukowa i techniczna** – wzrost o 17,9% (630 osób) liczba pracujących w tej sekcji w podmiotach gospodarki narodowej wzrosła o 4,3%.

[12] „Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 roku" Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 3. Liczba osób zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu pracodawców według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2009 i 2010 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Tabela 4. Liczba zatrudnionych w podmiotach biorących udział w badaniu według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2010 r.

Sekcja PKD 2007	**Liczba zatrudnionych ogółem**	Liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę	Zatrudnieni na podstawie innych umów cywilno-prawnych (umowa zlecenie, umowa agencyjna, umowa o dzieło, kontrakt menadżerski, inne umowy o świadczenie usług)		**Średnia wielkość zatrudnienia**
			liczba	% w liczbie zatrudnionych ogółem	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2 786	2 620	166	6,0	65
Górnictwo i wydobywanie	320	320	0	0,0	64
Przetwórstwo przemysłowe	70 146	67 975	2 171	3,1	145
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2 634	2 576	58	2,2	188
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3 303	3 209	94	2,8	97
Budownictwo	10 517	9 848	669	6,4	52
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	16 949	16 192	757	4,5	47
Transport i gospodarka magazynowa	4 360	4 197	163	3,7	50
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 317	1 243	74	5,6	31
Informacja i komunikacja	1 076	991	85	7,9	33
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2 131	1 880	251	11,8	50
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 234	2 099	135	6,0	64
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 157	3 666	491	11,8	54
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	9 049	6 531	2 518	27,8	174
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	18 069	17 154	915	5,1	186
Edukacja	15 636	14 869	767	4,9	87
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21 042	16 822	4 220	20,1	145
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2 205	1 852	353	16,0	53
Pozostała działalność usługowa	2 912	2 022	890	30,6	42
Ogółem	**190 843**	176 066	14 777	7,7	**93**

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Badane firmy zostały poproszone o podanie liczby osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło. Przeanalizowaliśmy udziały tych umów w zatrudnieniu ogółem w poszczególnych sekcjach PKD.

Ogółem w podmiotach biorących udział w badaniu udział ten wyniósł 7,7%. W badaniu w 2010 r. był on zbliżony i wynosił 8,2%.

Najwyższy poziom osiągnął w sekcjach:

- **pozostała działalność usługowa** – 30,6%, w podmiotach tej sekcji, które wzięły udział w sondażu pracodawców w 2010 r., udział ten wynosił 17,3%;

- **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** – 27,8%, na nieco wyższym poziomie był wśród pracodawców z badania w 2010 r. i wynosił 32,3%.

Najniższy poziom odnotowano w sekcjach:

- **górnictwo i wydobywanie** – pracodawcy z tej sekcji w ogóle nie zatrudniali pracowników na umowy zlecenie i umowy o dzieło; W podmiotach tej sekcji, które wzięły udział w badaniu w 2010 r., udział ten wynosił 13,3%;
- **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych** – 2,2% wszystkich zatrudnionych pracowało na umowę zlecenie lub umowę o dzieło; w badaniu z 2010 r. udział ten wynosił 1,9%;
- **dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją** – 2,8%, w 2010 r. odpowiednio – 3,0%.

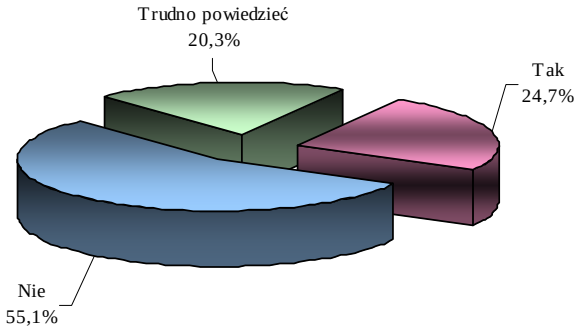
Rozdział 3. Prognozy dotyczące zatrudnienia w podmiotach do końca 2011 r.

3.1. Zapotrzebowanie na pracowników

Zatrudnienie nowych pracowników

Głównym celem zrealizowanego badania było rozpoznanie planów związanych z zatrudnieniem wśród ankietowanych przedsiębiorców. Na pytanie, czy respondent planuje zatrudnić do końca 2011 r. nowe osoby, 506 pracodawców odpowiedziało twierdząco (24,7%). W 2010 r. na tak samo zadane pytanie twierdząco odpowiedziało 614 pracodawców (29,9%).

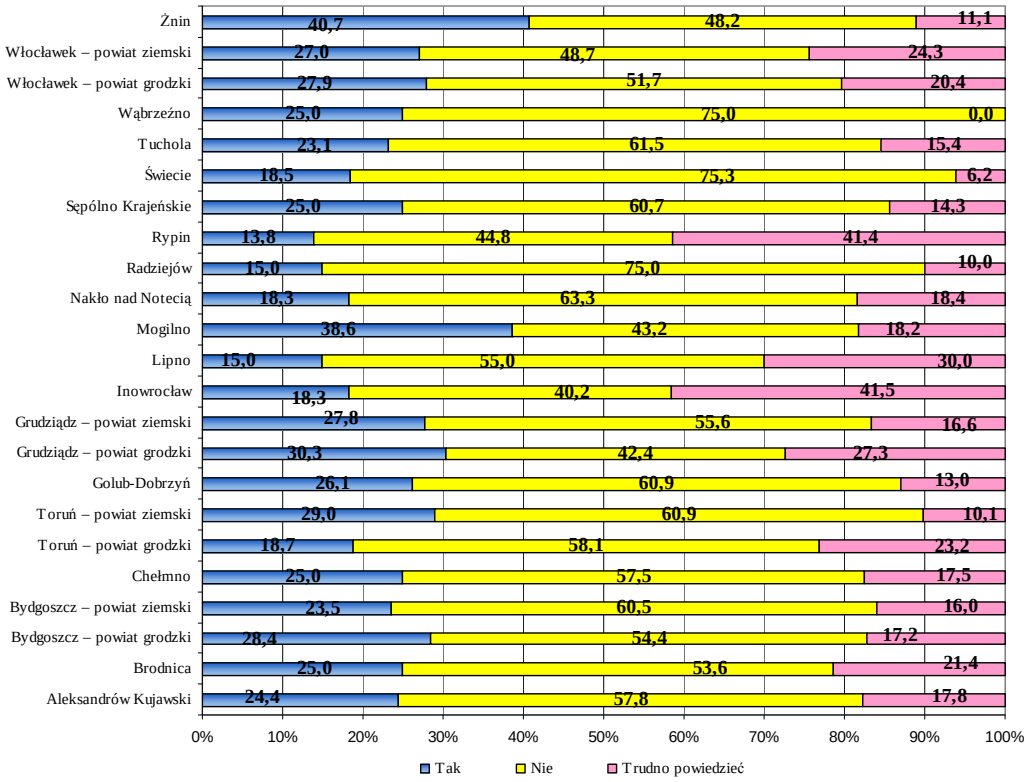
Wykres 4. Planowane zatrudnienie nowych osób w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

Prognozy zatrudnienia dla poszczególnych powiatów dość znacznie się różniły. Największy udział firm planujących zatrudnienie nowych osób do końca 2011 r. odnotowano w Bydgoszczy (28,3%), Toruniu (10,5%) i Włocławku (8,1%). W trzech powiatach udział wyniósł ponad 5,0% – w ziemskim bydgoskim, w Grudziądzu i powiecie inowrocławskim. W pozostałych powiatach udział podmiotów planujących zatrudnienie mieści się w przedziale od 4,3% (powiat żniński) do 0,6% (powiat radziejowski). Planowane zatrudnienie nowych pracowników do końca 2011 r. w poszczególnych powiatach prezentuje wykres 5.

Wykres 5. Planowane zatrudnienie nowych osób według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko–pomorskiego”.

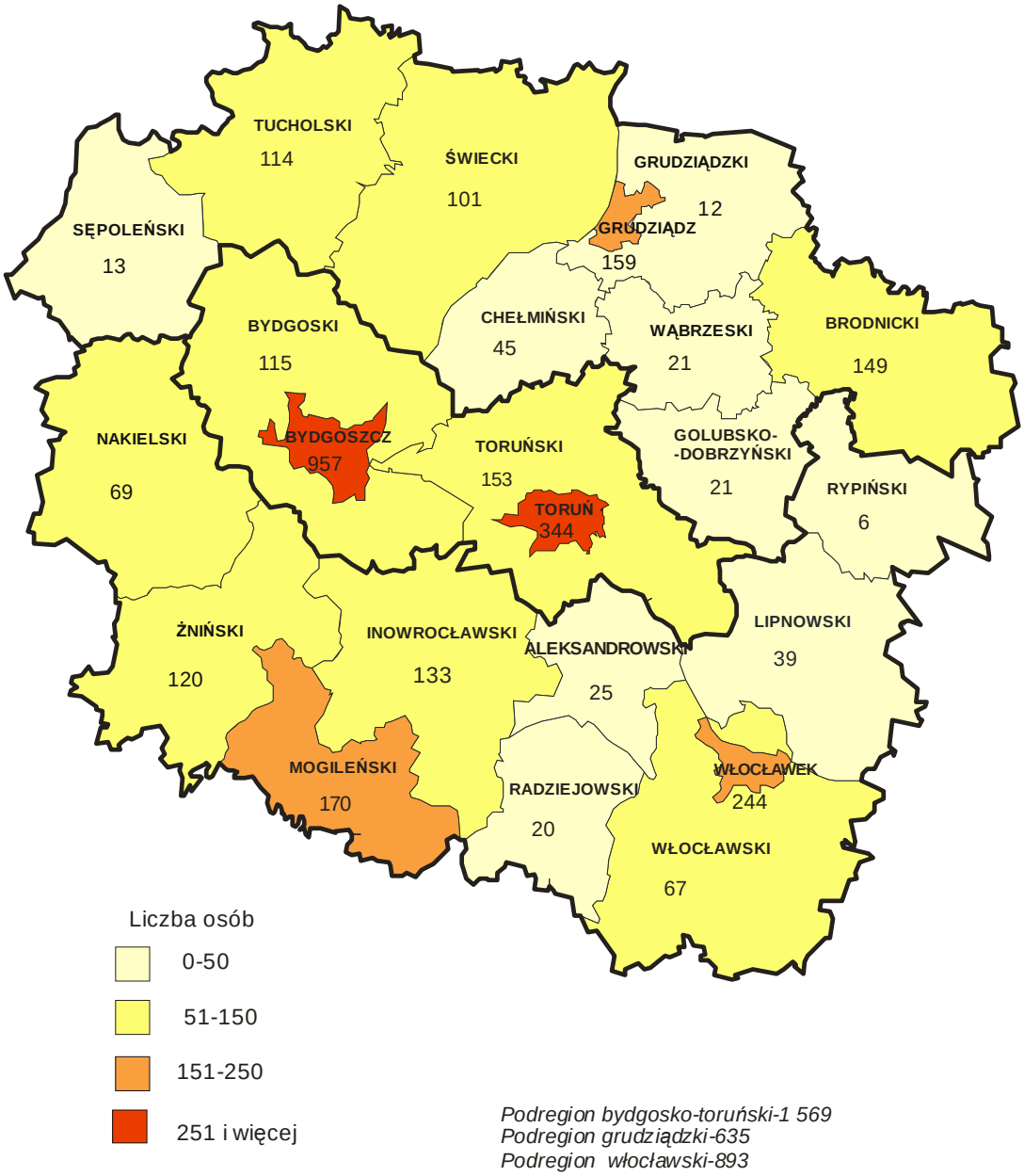
Łącznie 506 pracodawców w województwie kujawsko-pomorskim **planowało zatrudnić 3097 osób do końca 2011 r.** (bez miejsc stażu i przygotowania zawodowego dorosłych). Dla porównania, w badaniu z 2010 r. 614 pracodawców zdeklarowało zatrudnienie 4943 osób do końca 2010 r. W tegorocznej edycji badania ankietowego pracodawcy zadeklarowali mniejsze zapotrzebowanie na pracowników niż w ubiegłym roku, na co również mógł mieć wpływ termin realizacji wywiadów – ankietyzację przeprowadzono w okresie od III dekady czerwca do połowy października 2011 r., a w poprzedniej edycji − od połowy maja do połowy lipca 2010 r.

Przyjęcie do pracy nowych osób deklarowały: 94 podmioty małe (czyli 18,6% wszystkich podmiotów, które zdeklarowały zatrudnienie pracowników, N = 506), 124 podmioty średnie (24,5%) i 288 podmiotów dużych (56,9%). Powyższa struktura nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem 2010.

Jeśli weźmiemy pod uwagę całą próbę badawczą, to podmioty małe, które planowały zatrudnienie nowych pracowników, stanowiły 16,4% wszystkich podmiotów małych uczestniczących w ankietyzacji (N = 572), średnie 24,0% (N = 516) i duże 30,0% (N = 961).

Podmioty deklarujące możliwość zatrudnienia nowych pracowników w **80,2%** należały do **sektora prywatnego,** a w 19,8% do sektora publicznego. Podobnie w badaniu z 2010 r. – było to odpowiednio 79,0% i 21,0%.

Mapa 3. Liczba planowanych przyjęć do pracy w podmiotach biorących udział w badaniu pracodawców według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.

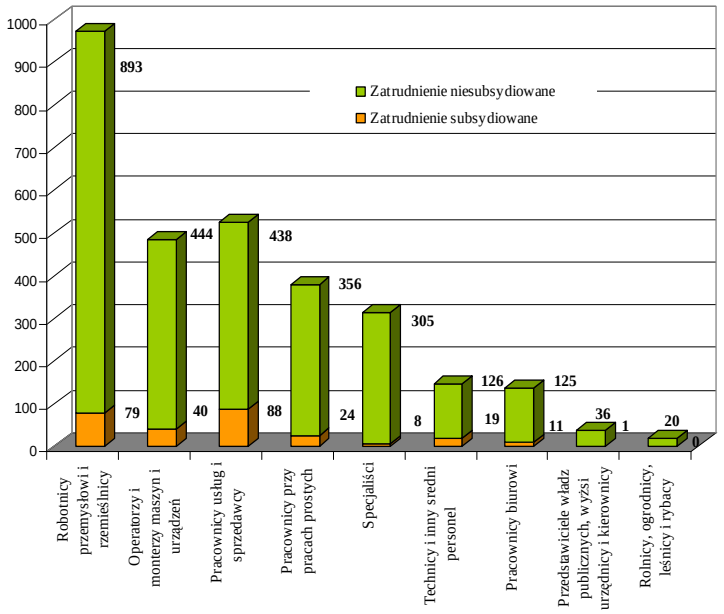

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Zdecydowanie największa liczba planowanych przyjęć do pracy została zdeklarowana przez podmioty z największych miast regionu: Bydgoszczy (957 osób), Torunia (344 osoby) i Włocławka (244 osoby). Podobne wyniki uzyskano w badaniu ankietowym w ubiegłym roku. Większość stanowisk dotyczyła **zatrudnienia niesubsydiowanego** (91,0%).

Wyniki badania ankietowego wskazują, że udział planowanych przyjęć do pracy w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne oraz refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego) w poszczególnych wielkich grupach zawodowych wahał się od 2,9% w grupie wielkiej **specjaliści** do 31,7% w grupie **pracownicy usług i sprzedawcy**. W grupie **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** zatrudnienie nowych osób zdeklarowano wyłącznie w ramach zatrudnienia niesubsydiowanego (20 osób), natomiast w grupie **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (najwięcej zadeklarowanych planowanych przyjęć do pracy) tylko 8,1% stanowi zatrudnienie subsydiowane.

Wykres 6. Planowane przyjęcia do pracy według wielkich grup zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Zgodnie z deklaracjami pracodawców biorących udział w badaniu do końca 2011 r. najwięcej osób, które planowano zatrudnić, należało do grupy zawodowej **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 972 osoby (co stanowiło 31,4% ogółu osób, które planuje się zatrudnić − N = 3097). W następnej kolejności sytuowały się osoby

z grupy **pracownicy usług i sprzedawcy** – 526 osób (17,0%) oraz **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 484 osoby (15,6%).

W dwóch wymienionych grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń zatrudnienie niesubsydiowane stanowiło ponad 90% (odpowiednio: 91,9% i 91,7%).

Zapotrzebowanie na pracowników według zawodów

Plany pracodawców biorących udział w badaniu ankietowym w związku z zatrudnieniem pracowników do końca 2011 r. dotyczyły 3097 osób. Wyniki badania ankietowego pokazują, że największe zapotrzebowanie na pracowników występowało w następujących zawodach (powyżej 50 osób):

- robotnik budowlany (162),
- policjant służby prewencji (114),
- ślusarz (108),
- sprzedawca (106),
- monter sprzętu radiowego i telewizyjnego (100),
- szwaczka (99),
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (94),
- tapicer (90),
- kierowca samochodu ciężarowego (87),
- magazynier (76),
- stolarz (73)
- robotnik gospodarczy (52),
- pozostali spawacze i pokrewni (51),
- maszynista pojazdu trakcyjnego (50).

Tabela 5. Planowane przyjęcia do pracy według zawodów (powyżej 50 osób) w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.

Lp	Nazwa zawodu	Zatrudnienie subsydiowane				
		Tak	%	Nie	%	Ogółem
1	Robotnik budowlany	14	8,6	148	91,4	162
2	Policjant służby prewencji	0	0	114	100,0	114
3	Ślusarz	0	0	108	100,0	108
4	Sprzedawca	26	24,5	80	75,5	106
5	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	0	0	100	100,0	100
6	Szwaczka	0	0	99	100,0	99
7	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3	3,2	91	96,8	94
8	Tapicer	0	0	90	100,0	90
9	Kierowca samochodu ciężarowego	8	9,2	79	90,8	87
10	Bez zawodu	8	9,5	76	90,5	84
11	Magazynier	4	5,3	72	94,7	76
12	Stolarz	0	0	73	100,0	73
13	Robotnik gospodarczy	40	76,9	12	23,1	52
14	Pozostali spawacze i pokrewni	0	0	51	100,0	51
15	Maszynista pojazdu trakcyjnego	0	0	50	100,0	50

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Zatrudnienie subsydiowane

Zatrudnienie subsydiowane to taka forma zatrudnienia, za które pracodawca w całości lub częściowo otrzymuje zwrot kosztów zatrudnienia bezrobotnego. Wyniki badania ankietowego dotyczące planów zatrudnienia nowych osób pokazują, że tylko w przypadku 278 osób było to zatrudnienie subsydiowane, co stanowiło 9,0% wszystkich deklarowanych przyjęć do pracy. Zawody, w których najwięcej osób planowano zatrudnić w ramach zatrudnienia subsydiowanego, to: robotnik gospodarczy (40 osób, zatrudnienie subsydiowane stanowiło 76,9%), sprzedawca (26 osób; 24,5%), wytwórca abażurów (20 osób; 95,2%), rzeźnik-wędliniarz (15 osób; 38,5%) oraz robotnik budowlany (14 osób; 8,6%) i pozostali monterzy sprzętu elektrycznego (10 osób; 100%).

Biorąc pod uwagę grupy wielkie, największe zapotrzebowanie na zatrudnienie subsydiowane wykazywały podmioty z następujących sekcji: **pracownicy usług i sprzedawcy** (88 osób, co stanowi 31,7% ogółu osób planowanych do zatrudnienia subsydiowanego), **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (79 osób; 28,4%) oraz **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** (40 osób; 14,4%).

Wolne stanowiska pracy, w ramach których ankietowani pracodawcy zdeklarowali potrzebę zatrudnienia pracowników, były najczęściej przeznaczone dla osób mających niskie wykształcenie, głównie zasadnicze zawodowe (40,4%), następnie dla osób z wykształceniem wyższym – 22,0% oraz policealnym i średnim zawodowym − 13,7%. Dla osób z wykształceniem najniższym – gimnazjalnym zawodowym – zdeklarowano 4,6% wolnych stanowisk.

Zapotrzebowanie na pracowników według sekcji PKD

Analiza danych ankietowych dotycząca planowanego zatrudnienia w odniesieniu do sekcji PKD pracodawcy pokazuje, że zapotrzebowanie na największą liczbę pracowników zgłaszali pracodawcy z sekcji **przetwórstwo przemysłowe** – 1295 osób, co stanowiło 41,8% wszystkich osób, które planuje się zatrudnić (N = 3097). Główny powód zatrudnienia nowych osób wskazywany przez pracodawców w tej sekcji to rozwój firmy (33,1%) oraz wzrost popytu na produkty i usługi (24,7%).

Pracodawcy należący do sekcji **budownictwo** zdeklarowali zatrudnienie do końca 2011 r. 386 osób, co stanowiło 12,5%. Główny powód zatrudnienia nowych osób wskazywany przez pracodawców w tej sekcji to tymczasowe (sezonowe) zwiększenie zatrudnienia (37,0%) oraz wzrost popytu na produkty i usługi 26,4%.

Udział pozostałych sekcji PKD w planowanym zatrudnieniu nowych osób wynosił poniżej 10%. W czterech sekcjach wynosił od 8,9% do 5,7%. Są to sekcje: **handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** (8,9%), **transport i gospodarka magazynowa** (8,7%), **administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** (8,4%) oraz **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** (5,7%). Udział pozostałych sekcji PKD jest znacznie niższy i mieści się w przedziale od 2,9% (edukacja) do 0,3% (wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych).

Powody zatrudnienia

Biorąc pod uwagę wszystkie stanowiska, na jakie planowane jest zatrudnienie pracowników do końca 2011 r., głównym powodem zatrudnienia było uzupełnienie braków kadrowych (35,3%) oraz rozwój firmy (32,1%).

Podmioty małe do końca 2011 r. planowały zatrudnić 172 osoby. W tych podmiotach, najwięcej osób planowano zatrudnić ze względu na rozwój firmy (50,0% wszystkich osób, które planowano zatrudnić w małych podmiotach), następnie z powodu wzrostu popytu na produkty i usługi (27,9%) oraz ze względu na tymczasowe zwiększenie zatrudnienia (11,0%). Podmioty średnie planowały zatrudnić 566 osób, a jako główny powód wymieniały wzrost popytu na produkty i usługi (30,7%), a następnie tymczasowe zwiększenie zatrudnienia (27,4%), uzupełnienie braków kadrowych (20,7%) i rozwój firmy (17,8%). Podmioty duże planowały zatrudnić 2359 osób i wskazywały na rozwój firmy (33,4%), a w dalszej kolejności na uzupełnienie braków kadrowych (29,6%).

Rozdział 3.2. Plany zmniejszenia zatrudnienia

Jedynie 4,7% respondentów (97 podmiotów) w momencie przeprowadzania badania planowało zmniejszenie zatrudnienia do końca 2011 r. 1579 podmiotów (77,1%) nie przewidywało zwolnień, a 17,8% (365 podmiotów) nie miało sprecyzowanych planów. Nieznaczna część respondentów (0,4% – 8 podmiotów) odmówiło udzielenia odpowiedzi.[13] Podmioty deklarujące możliwość zwalniania pracowników w 61,9% należały do sektora prywatnego, a w 38,1% do sektora publicznego. Najczęściej zmniejszenie zatrudnienia przewidywały duże podmioty (zatrudniające 50 i więcej osób) – 62 podmioty duże planowały zwolnienie 623 osób. Poza tym 11 podmiotów małych przewidywało zwolnienie 27, a 24 podmioty średnie zadeklarowały zwolnienie 190 pracowników. Jako najczęstszy powód przewidywanych zwolnień pracodawcy podawali **sezonowy charakter pracy** – 42,7% ankietowanych, **reorganizację działalności firmy** – 24,4% oraz **brak popytu na produkty, spadek liczby zamówień i zleceń** – 13,0%.

Łącznie 97 pracodawców zamierzało zwolnić 840 osób, z których 17,3% pracowało w sektorze publicznym. Najczęściej pracodawcy zamierzali zwolnić 1 osobę – 82,5% planujących zmniejszenie zatrudnienia. Kolejne 25,8% przedsiębiorców zadeklarowało, że zwolni 2 pracowników. 2 pracodawców planowało zwolnić 50 osób i więcej. Przy czym największe zwolnienie miałoby dotyczyć 80 osób.

Plany zwolnień według zawodów pracowników

Planowane zwolnienia w przeważającej części dotyczyłyby osób z zawodami należącymi do wielkiej grupy zawodowej pracowników przy pracach prostych – 299 osób (38,6% planowanych zwolnień). Do końca 2011 r. znaczna liczba zwolnień planowana była także w grupie: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (202 osoby, tj. 26,1%).[14]

[13] W przypadku pytania o plany zmniejszenia zatrudnienia mógł wystąpić tzw. efekt ankieterski, czyli wpływ obecności ankietera, w tym przypadku pracownika powiatowego urzędu pracy, na przebieg wywiadu.

[14] Przy analizie planowanej liczby zwolnień według grup wielkich zawodów nie uwzględniono grupy bez zawodu.

Planowane zwolnienia dotyczyły głównie 5 następujących zawodów:

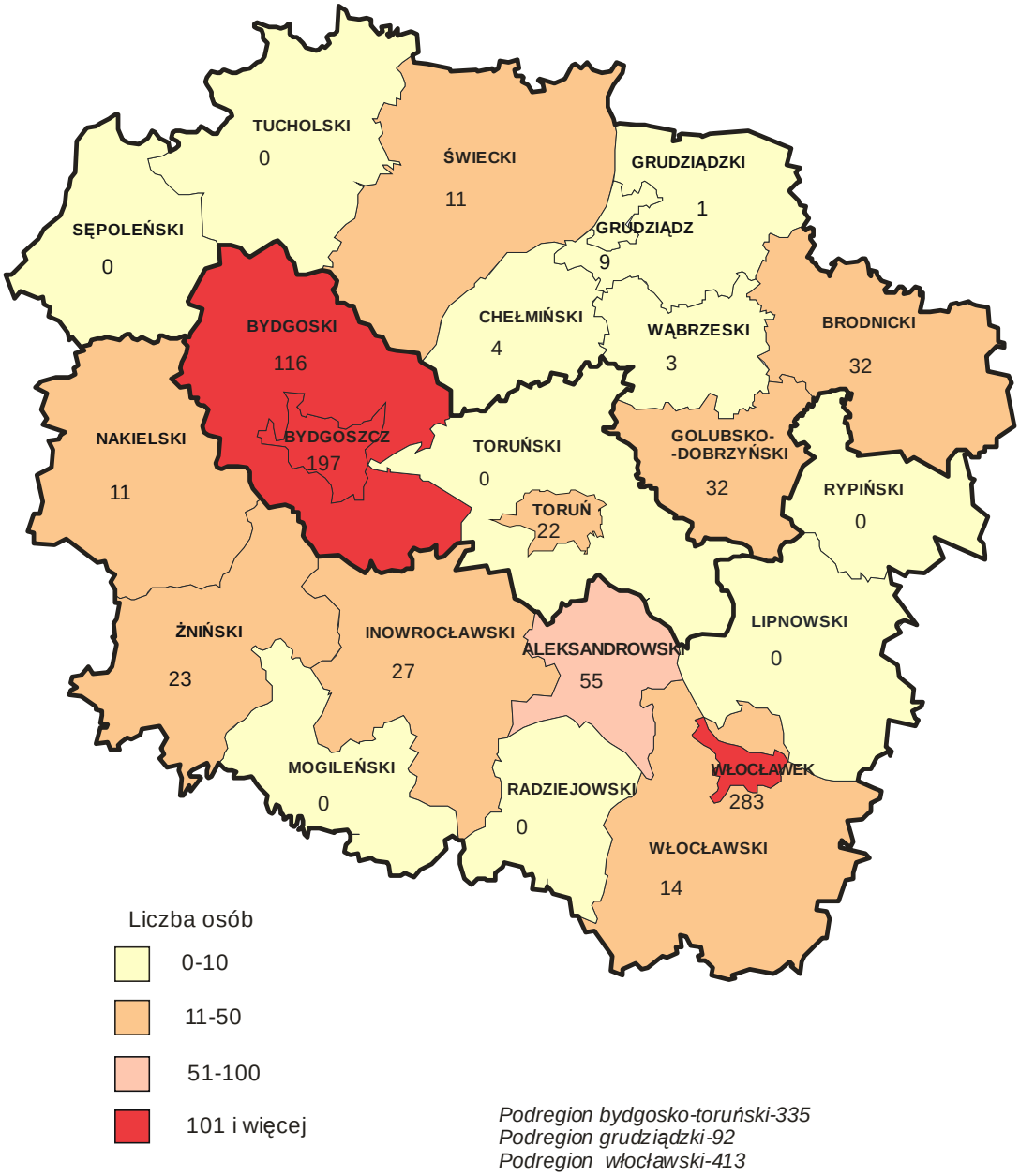
- robotnik budowlany – 177 osób, z których 93,8% było zatrudnionych w sektorze prywatnym;
- szwaczka – 77 osób (wszystkie osoby zatrudnione w sektorze prywatnym);
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 65 osób (wszystkie osoby zatrudnione w sektorze prywatnym);
- introligator – 39 osób (wszystkie osoby zatrudnione w sektorze prywatnym);
- robotnik drogowy – 38 osób (wszystkie zatrudnione w sektorze prywatnym).

Liczba planowanych zwolnień stanowiła 0,4% zatrudnienia ogółem w podmiotach biorących udział w badaniu.

Plany zwolnień według powiatów

Najwięcej planowanych zwolnień odnotowano w **Bydgoszczy** oraz we **Włocławku** (odpowiednio 37,3% i 35,4% wszystkich deklarowanych zwolnień łącznie w powiecie grodzkim i ziemskim). Największa liczba zwolnień we Włocławku dotyczyła podmiotów działających w sekcji przetwórstwo przemysłowe (133 planowane zwolnienia) oraz budownictwo (114 osób). Ponad ¾ planowanych zwolnień w Bydgoszczy miało nastąpić w sekcji przetwórstwo przemysłowe. W 7 powiatach (toruńskim, lipnowskim, mogileńskim, radziejowskim, rypińskim, sępoleńskim oraz świeckim) żaden z ankietowanych pracodawców nie zadeklarował zwolnień do końca 2011 r. W 12 innych powiatach pracodawcy przewidywali zwolnienia nie przekraczające 50 osób.

Mapa 4. Liczba planowanego zmniejszenia zatrudnienia w podmiotach biorących udział w badaniu według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

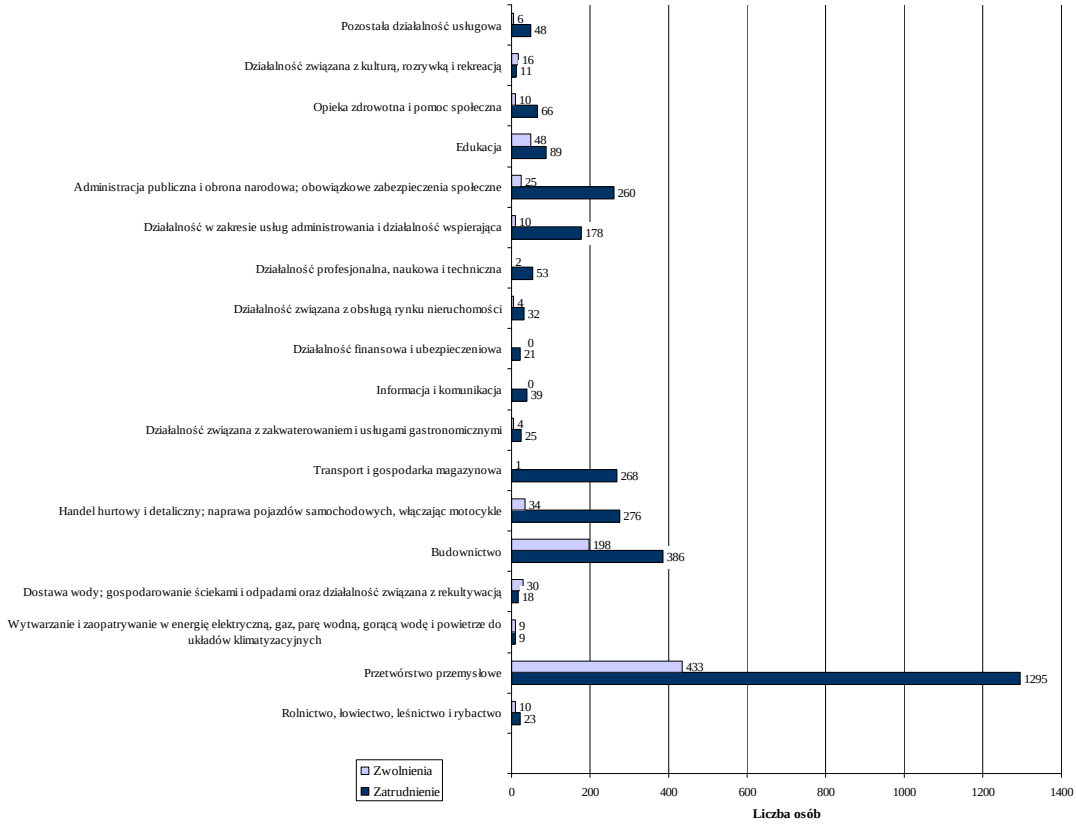
Plany zwolnień według sekcji PKD

Największa liczba planowanych zwolnień, analogicznie do wyników badania z 2010 r., była związana z sekcją przetwórstwo przemysłowe (433 osoby – 51,5%). Było to związane głównie z brakiem popytu na produkty, spadkiem liczby zamówień i zleceń, sezonowym charakterem prac oraz reorganizacją działalności firmy. Drugą co do wielkości planowanych zwolnień sekcją PKD było budownictwo (stanowiło 23,6% wszystkich zwolnień – 198 osób). 51,0% deklarowanych zwolnień w tej sekcji miało nastąpić w powiecie włocławskim. Przyczyną tych zwolnień w 94,0% był sezonowy charakter pracy.

Rotacja pracowników

Analizując dane przedstawione na wykresie prezentującym planowaną liczbę przyjęć do pracy i zwolnień, można zauważyć, że w większości sekcji, w których planowano zwolnienie, planowano również zatrudnienie. W przypadku dwóch sekcji: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją i działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją liczba przewidywanych zwolnień była większa niż planowanych przyjęć do pracy. W dwóch sekcjach: informacja i komunikacja oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa respondenci przewidywali tylko zatrudnienie nowych pracowników. W podmiotach działających w sekcji transport i gospodarka magazynowa planowane zatrudnienie wynosiło 268 osób, a zwolnienie miałoby dotyczyć zaledwie jednej osoby. Największe rotacje pracowników dotyczyły, podobnie jak w badaniu z roku 2010, sekcji: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne oraz transport i gospodarka magazynowa.

Wykres 7. Planowane przyjęcia do pracy oraz zwolnienia według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko–pomorskiego”.

Przyczyny planowanych zwolnień

Sezonowy charakter pracy to najczęściej powtarzany przez pracowników biorących udział w badaniu powód planowanych zwolnień. Problem ten dotyczył przede wszystkim następujących sekcji PKD: budownictwo (51,8% – 186 osób), przetwórstwo przemysłowe (38,4% zwolnień z tej sekcji, tj. 138 zwolnień, miało związek z sezonowym charakterem pracy). Z tego powodu najczęściej planowano zwolnić pracowników przy pracach prostych (248 osób) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (29 osób).

Podmioty działające w sektorze prywatnym jako powód zwolnienia pracowników najczęściej wskazywały sezonowy charakter pracy (49,4% wskazań). W sektorze

publicznym natomiast problemem okazał się brak popytu na produkty, spadek liczby zamówień i zleceń (27,6% wskazań). Niezależnie od wielkości podmiotu zwolnienia były spowodowane głównie sezonowym charakterem pracy.

Porównując dane odnośnie do planowanych zwolnień z wynikami z badania pracodawców przeprowadzonego w 2010 r., można zauważyć, iż główny powód zmniejszenia zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim się nie zmienił. Zaledwie 15 osób miałoby być zwolnionych z winy pracownika. Dotyczyło to: 10 pracowników ochrony fizycznej bez licencji, 3 cukierników oraz 2 robotników gospodarczych.

Rozdział 4. Oczekiwania wobec pracownika – profil pożądanego kandydata

Pracodawcy byli także pytani o to, jakie kompetencje są najbardziej cenione wśród kandydatów na oferowane stanowiska pracy. Wyniki takiej analizy mogą posłużyć jako wskazówka dla pracowników PUP m.in. przy organizowaniu szkoleń. Informacje z rynku pracy na temat idealnego kandydata powinny również trafić do uczniów i studentów. Analiza oczekiwań pracodawców powinna być prowadzona systematycznie, dzięki czemu niezgodność między potrzebami pracodawców a kompetencjami przyszłych pracowników mogłaby się zmniejszać.

Atrakcyjność kandydata na rynku pracy to już nie tylko jego formalne wykształcenie czy doświadczenie zawodowe. Pracodawcy coraz częściej doceniają kompetencje osoby ubiegającej się o pracę.

„**Kompetencje** to zbiór cech danej osoby decydujących o tym, że osiąga ona w swojej pracy dobre lub ponadprzeciętne efekty". Należy pamiętać, że kompetencje są cechami uniwersalnymi, nie zależą od dziedziny aktywności danej jednostki. Oznacza to, że mogą być wykorzystywane w różnych zawodach. Nie każdy zawód wymaga od pracownika posiadania takich samych kompetencji na takim samym poziomie. Dlatego niezmiernie ważne jest uzyskanie informacji od pracodawców, jakie kompetencje są najbardziej cenione u kandydatów.[15]

Pracodawcom biorącym udział w badaniu zadano pytanie[16], jakie są ich **oczekiwania wobec kandydata** na wskazane przez nich wolne stanowiska pracy. Respondenci

[15] M. Armstrong . (2005). *Zarządzanie zasobami ludzkimi*. Kraków: Oficyna Ekonomiczna, za: B. Mansfield (1999), *What is 'competence' all about?*, „Competency", 6(3), s. 24−28.
[16] Było to pytanie wielokrotnego wyboru, bez wskazania liczby odpowiedzi.

mogli wskazać wszystkie kompetencje i umiejętności uznane przez siebie za najważniejsze na danym stanowisku.[17]

Poniżej zostały opisane oczekiwania wobec kandydatów do pracy według wielkich grup zawodowych wybranych na podstawie liczby osób planowanych do zatrudnienia. Następnie opisano oczekiwania w konkretnych zawodach. Zawody umieszczone w poniższym opracowaniu, to te, na które ankietowani pracodawcy zgłosili największe zapotrzebowanie.

4.1. Analiza według grup wielkich zawodów

Dla pracodawców przyjmujących pracowników na stanowiska zaliczane do grupy **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** najważniejsze były cechy indywidualne. Oczekiwano: staranności wykonywania pracy, umiejętności pracy zespołowej, obowiązkowości oraz umiejętności szybkiego uczenia się nowych zadań. Wymagano rocznego lub dwuletniego ogólnego doświadczenia zawodowego oraz rocznego doświadczenia na podobnym stanowisku. Pracodawcy nie oczekiwali znajomości języka obcego, a nieliczni respondenci, którzy uznali to za cenną umiejętność, najczęściej wskazywali na język niemiecki. Nie wymagano również wiedzy specjalistycznej czy umiejętności obsługi programów komputerowych. Chęć zatrudnienia największej liczby osób z tej grupy zawodowej zdeklarowali pracodawcy z Bydgoszczy, z powiatów brodnickiego i tucholskiego.

Drugą grupą zawodową pod względem liczby osób planowanych do zatrudnienia do końca 2011 r. była grupa **pracownicy usług i sprzedawcy**. Również w przypadku tej grupy dla pracodawców najważniejsze były cechy indywidualne kandydatów. Wymieniano: obowiązkowość, staranność wykonywania pracy oraz samodzielność. Wymagano rocznego ogólnego doświadczenia zawodowego oraz rocznego doświadczenia na podobnym stanowisku. Przeważnie nie wymagano znajomości języków obcych (najwięcej wskazań uzyskał język angielski, ale na poziomie 17 wskazań). Posiadania prawa jazdy kategorii B oczekiwano w 127 przypadkach. Z wiedzy specjalistycznej najczęściej wymieniano obsługę kasy fiskalnej. Chęć zatrudnienia największej liczby osób z tej grupy zawodowej zdeklarowali pracodawcy z Bydgoszczy, Włocławka oraz powiatu mogileńskiego i inowrocławskiego.

Trzecia grupa zawodowa to **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**. Od kandydatów wymagano takich cech indywidualnych, jak: staranność wykonywania pracy, obowiązkowość oraz umiejętności pracy w zespole. Pracodawcy wśród oczekiwań wymieniali również posiadanie prawa jazdy kat. B oraz C+E.

[17] Kafeterie odpowiedzi były zamknięte, respondenci dość często wskazywali na odpowiedź „inne". W opisie kompetencji idealnego pracownika kategoria „inne" nie jest opisywana.

Najczęściej wymagano ogólnego doświadczenia zawodowego wynoszącego ponad dwa lata oraz dwuletniego doświadczenia na podobnym stanowisku pracy. Chęć zatrudnienia największej liczby osób z tej grupy zawodowej zadeklarowali pracodawcy z Torunia, powiatu toruńskiego, Bydgoszczy oraz powiatu nakielskiego.

Grupa zawodowa specjaliści. Pracodawcy oczekiwali takich cech indywidualnych, jak: obowiązkowość, staranność wykonywania pracy, samodzielność, umiejętność pracy w zespole czy radzenie sobie ze stresującymi sytuacjami. Wymagano wiedzy specjalistycznej innej niż możliwości wymienione w ankiecie oraz znajomości innych niż wymienione w ankiecie programów komputerowych. Spośród języków obcych najwięcej wskazań uzyskał język angielski. Wymagane ogólne doświadczenie zawodowe to rok i więcej niż dwa lata, a doświadczenie na podobnym stanowisku – rok. Chęć zatrudnienia największej liczby osób z tej grupy zawodowej zdeklarowali pracodawcy z Bydgoszczy oraz Torunia.

4.2. Analiza według zawodów

Robotnik budowlany (162 osoby) – pracowników w tym zawodzie poszukiwały głównie średnie podmioty. Najważniejszym powodem zatrudnienia było tymczasowe zwiększenie zatrudnienia (zatrudnienie sezonowe). Pracodawcy wymagali od kandydatów wykształcenia zasadniczego zawodowego, następnie gimnazjalnego i poniżej, a dla niektórych pracodawców poziom wykształcenia był bez znaczenia. Oczekiwania pracodawców były niewielkie. Dotyczyły one m.in. wiedzy z zakresu BHP, posiadania prawa jazdy kat. B lub C+E. Ponadto pracodawcy cenili takie cechy indywidualne, jak: obowiązkowość, staranność wykonywania pracy oraz umiejętność pracy w zespole.

Policjant służby prewencji (114 osób) – pracowników w tym zawodzie poszukiwał podmiot zatrudniający powyżej 50 osób. Powodem zatrudnienia było uzupełnienie braków kadrowych. Oczekiwano wykształcenia średniego ogólnokształcącego – było to jedyne oczekiwanie, jakie pracodawca sprecyzował w ankiecie. Warto dodać, że rekrutacja pracowników na to stanowisko regulowana jest odrębnymi przepisami.

Ślusarz (108 osób) – pracowników w tym zawodzie poszukiwały podmioty duże. Od kandydatów oczekiwano najczęściej wykształcenia zasadniczego zawodowego oraz znajomości technologii produkcji. Pracodawcy oczekiwali: umiejętności pracy zespołowej, staranności wykonywania pracy oraz obowiązkowości.

Sprzedawca (106 osób) – pracowników w tym zawodzie poszukiwały przede wszystkim podmioty duże. Głównymi powodami zatrudnienia były: rozwój firmy oraz uzupełnienie braków kadrowych. Wymagano wykształcenia zasadniczego zawodowego, policealnego i średniego zawodowego oraz średniego ogólnokształcącego. Pracodawcy oczekiwali od kandydata umiejętności obsługi kasy

fiskalnej (75 wskazań) oraz przepisów BHP (22 wskazania) i posiadania prawa jazdy kat. B (41 wskazań). Dla pracodawcy najważniejsze cechy indywidualne u osób wykonujących ten zawód to: obowiązkowość, staranność w pracy oraz samodzielność.

Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego (100 osób) – zapotrzebowanie na pracowników tego zawodu zgłosił duży podmiot, dla którego było to tymczasowe zwiększenie zatrudnienia. Od kandydatów wymagano wykształcenia gimnazjalnego lub niższego. Dla pracodawcy najważniejsze cechy indywidualne kandydata to: staranność wykonywania pracy, obowiązkowość oraz umiejętność pracy zespołowej. Innych oczekiwań nie sprecyzowano.

Szwaczka (99 osób) – szwaczki poszukiwane były głównie przez duże podmioty oraz w dalszej kolejności przez podmioty średnie. Głównym powodem chęci zatrudnienia nowych osób w tym zawodzie był wzrost popytu na produkty i usługi. Najczęściej oczekiwano wykształcenia zasadniczego zawodowego lub nie stawiano wymagań w tym zakresie. Oczekiwane cechy indywidualne szwaczek to: staranność w wykonywaniu zadań, szybkość uczenia się nowych obowiązków oraz umiejętność pracy zespołowej.

Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (94 osoby) – pracowników w tym zawodzie poszukiwały głównie duże podmioty. Powodem zwiększenia zatrudnienia było tymczasowe zapotrzebowanie na pracowników. Od kandydatów oczekiwano wykształcenia zasadniczego zawodowego oraz następujących cech indywidualnych: umiejętność pracy zespołowej, szybkość uczenia się nowych obowiązków, staranność wykonywania pracy oraz obowiązkowość.

Tapicer (90 osób) **–** pracownicy wykonujący ten zawód poszukiwani byli przez duże podmioty. Najważniejszym powodem zatrudnienia był rozwój firmy, wzrost popytu na produkty i usługi oraz uzupełnienie braków kadrowych. Pracodawcy oczekiwali od kandydatów wykształcenia zasadniczego zawodowego. Najbardziej cenione przez pracodawców cechy indywidualne to: staranność wykonywania pracy oraz szybkość uczenia się nowych obowiązków.

Kierowca samochodu ciężarowego (87 osób) – na to stanowisko zapotrzebowanie było zgłaszane przede wszystkim przez duże podmioty. Od kandydatów oczekiwano wykształcenia zasadniczego zawodowego. Pracodawcy, którzy wymagali znajomości języka obcego, wymieniali najczęściej angielski i niemiecki (59 i 57 wskazań). Ankietowani pracodawcy oczekiwali od kandydatów do pracy posiadania prawa jazdy kat C+E (84 wskazania). Najbardziej cenione przez pracodawców cechy indywidualne kierowcy samochodu ciężarowego to: staranność wykonywania pracy, obowiązkowość, samodzielność oraz radzenie sobie ze stresującymi sytuacjami.

Magazynier (76 osób) – zapotrzebowanie na to stanowisko było zgłaszane przez duże podmioty. Kandydaci do pracy w tym zawodzie powinni mieć wykształcenie zasadnicze zawodowe. Najczęstszym powodem zatrudnienia był rozwój firmy.

Od magazynierów oczekiwano staranności wykonywania pracy, szybkości uczenia się nowych obowiązków, gotowości do podnoszenia kwalifikacji oraz umiejętności pracy w zespole.

Stolarz (79 osób) **–** pracowników w tym zawodzie poszukiwały głównie podmioty duże. Najważniejszym powodem zatrudnienia był rozwój firmy, a w dalszej kolejności pracodawcy wymieniali wzrost popytu na produkty lub usługi. Pracodawcy nie stawiali szczególnych wymagań kandydatom na to stanowisko pracy. Najważniejsze dla nich okazały się cechy osobowościowe. I tak, najczęściej wskazywano na: szybkość uczenia się nowych obowiązków, staranność wykonywania pracy oraz umiejętność pracy zespołowej.

Robotnik gospodarczy (52 osoby) – osoby na to stanowisko były poszukiwane przez duże podmioty. Główną przyczyną poszukiwania robotników gospodarczych było tymczasowe zwiększenie zatrudnienia, w dalszej kolejności − uzupełnienie braków kadrowych. Dla pracodawców nie miało znaczenia posiadane wykształcenie kandydata na to stanowisko pracy. Wśród cech indywidualnych najbardziej ceniono: obowiązkowość, staranność wykonywania pracy oraz samodzielność.

Pozostali spawacze i pokrewni (51 osób) – pracowników w tym zawodzie poszukiwały głównie ankietowane podmioty duże i nieliczne podmioty średnie. Najważniejszymi powodami poszukiwania pracowników w tym zawodzie były: wzrost popytu na produkty i usługi, uzupełnienie braków kadrowych oraz rozwój firmy. Pracodawcy od kandydatów oczekiwali wykształcenia zasadniczego zawodowego, choć dla części z nich poziom wykształcenia jest tu bez znaczenia. Najważniejsze dla pracodawców okazały się cechy osobowościowe, takie jak: staranność wykonywania pracy, umiejętność pracy w zespole oraz samodzielność.

Maszynista pojazdu trakcyjnego (50 osób) – pracowników w tym zawodzie poszukiwały wyłącznie podmioty średniej wielkości. Jedynym powodem poszukiwania pracowników w tym zawodzie był wzrost popytu na produkty i usługi. Najważniejszą cechą dla pracodawców w przypadku tego zawodu była staranność wykonywania pracy.

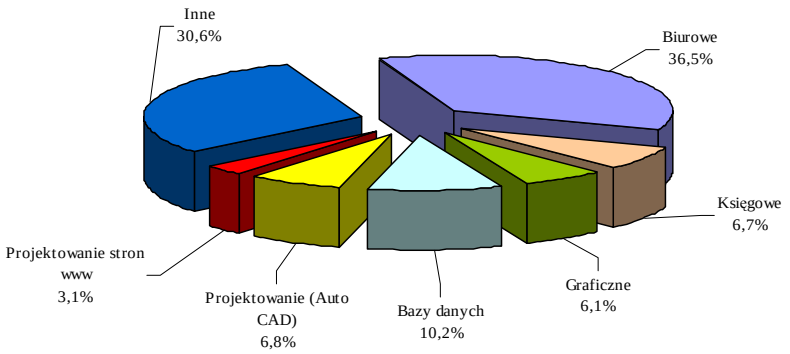
4.3. Analiza wybranych kompetencji idealnego pracownika

Poniżej opisano kompetencje, których oczekiwali pracodawcy w województwie kujawsko-pomorskim od kandydatów na wolne stanowiska pracy wskazane przez pracodawców. Opis oczekiwanych kompetencji odnosi się do zawodów, w których występowało zapotrzebowanie na daną umiejętność.

Programy komputerowe

Wśród zaproponowanych w badaniu najbardziej przydatnych programów komputerowych respondenci najczęściej wskazywali programy biurowe oraz bazy danych. Umiejętność obsługi programów biurowych była najbardziej ceniona w przypadku następujących zawodów: specjalista administracji publicznej, technik prac biurowych i specjalista ds. sprzedaży. Znajomości baz danych oczekiwano w przypadku: programistów aplikacji, przedstawiciela handlowego oraz pracownika ochrony fizycznej. Inne programy komputerowe wskazano w przypadku takich zawodów, jak: sprzedawca, inżynier geodeta, nauczyciel akademicki, koordynator projektów unijnych.

Wykres 8. Oczekiwania wobec kandydatów do pracy w zakresie obsługi określonych programów komputerowych

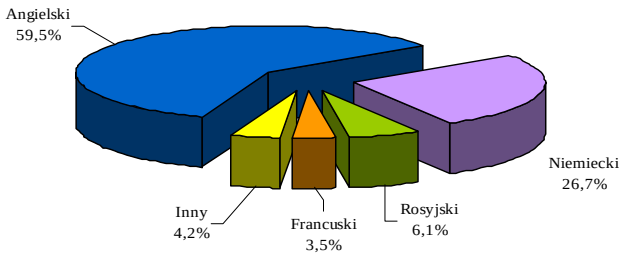

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Języki obce

Większość pracodawców w ogóle nie wymagała od kandydatów znajomości języka obcego. Jeśli takiej oczekiwano, to najczęściej były to angielski i niemiecki. Dotyczy to przede wszystkim takich zawodów, jak: kierowcy samochodów ciężarowych, specjaliści administracji publicznej, nauczyciele akademiccy, specjaliści zastosowań informatyki, specjaliści ds. marketingu czy operatorzy obrabiarek sterowanych numerycznie.

Wykres 9. Oczekiwania wobec kandydatów do pracy w zakresie znajomości języków obcych

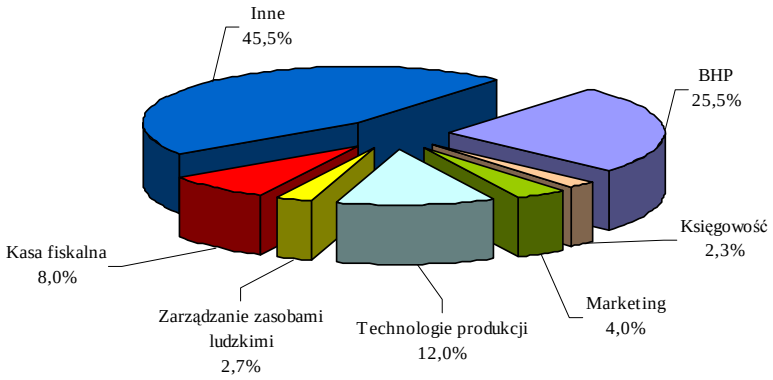

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

Wiedza specjalistyczna

Spośród wymienionych w ankiecie możliwości wyboru w zakresie wiedzy specjalistycznej pracodawcy najczęściej zakreślali kategorię „inne". Zazwyczaj pracodawcy wybierali tę odpowiedź w przypadku zawodów: magazynier, pozostali spawacze i pokrewni, pozostali pracownicy ochrony osób i mienia, gospodarze budynków. Wśród pozostałych kategorii wyboru najwięcej wskazań uzyskały: znajomość zasad BHP oraz wiedza w zakresie technologii produkcji. Przepisy BHP powinni znać kandydaci do pracy w następujących zawodach: robotnik budowlany, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, sprzedawca, cieśla, tapicer. Znajomość technologii produkcji wymagana była najczęściej od: aparatowego procesów chemicznych, tapicera, montera wyrobów z tworzyw sztucznych, pozostałych monterów sprzętu elektrycznego.

Wykres 10. Oczekiwana wiedza specjalistyczna od kandydatów na oferowane stanowiska

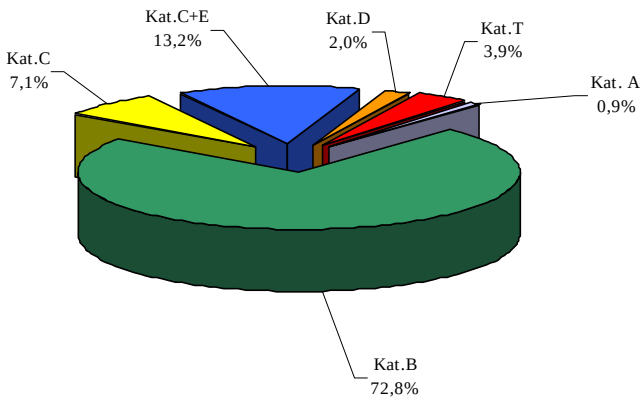

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

Prawo jazdy

Większość pracodawców oczekiwała od kandydatów posiadania prawa jazdy. Zawody, przy których pracodawcy preferowali kandydatów mających prawo jazdy kat B, to: robotnik budowlany, maszynista pojazdu trakcyjnego, sprzedawca, pozostali gospodarze budynków, przedstawiciel handlowy. Posiadania prawa jazdy kategorii C+E pracodawcy oczekiwali w przypadku zawodów: kierowca samochodu ciężarowego, kierowca samochodu osobowego/dostawczego, robotnik budowlany czy instruktor nauki jazdy.

Wykres 11. Oczekiwania wobec kandydatów do pracy w zakresie posiadania prawa jazdy

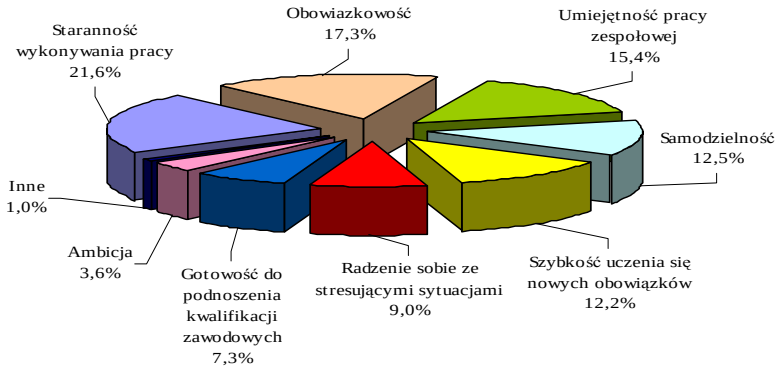

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Cechy indywidualne

W odróżnieniu od wyżej wymienionych umiejętności, cechy indywidualne otrzymały bardzo dużo wskazań. Tylko dla 2% pracodawców, którzy planowali zatrudnić pracowników do końca 2011 r., cechy indywidualne nie miały znaczenia. Oznacza to, że tzw. **kompetencje miękkie są bardzo cenione przez pracodawców**. Najbardziej poszukiwane cechy indywidualne nowych pracowników to: staranność wykonywania pracy, obowiązkowość, umiejętność pracy zespołowej oraz samodzielność. Zawody, w których najbardziej pożądana była staranność wykonywania pracy, to: robotnik budowlany, monter sprzętu radiowego i telewizyjnego, szwaczka, ślusarz. Taka cecha jak obowiązkowość najczęściej wymieniana była w przypadku zawodów: robotnik budowlany, monter sprzętu radiowego i telewizyjnego, sprzedawca, kierowca samochodu ciężarowego. Umiejętność pracy zespołowej oczekiwana była od robotników budowlanych, monterów sprzętu radiowego i telewizyjnego, ślusarza, sprzedawcy. Samodzielności pracodawcy oczekiwali natomiast od: sprzedawcy, kierowcy samochodu ciężarowego, ślusarza, pozostałych spawaczy i pokrewnych.

Wykres 12. Oczekiwane cechy indywidualne od kandydatów na oferowane stanowiska

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

Rozdział 5. Metody rekrutacji pracowników

Jedno z pytań skierowane do pracodawców dotyczyło wskazania najbardziej efektywnej formy rekrutacji nowych pracowników. Spośród wymienionych propozycji[18] respondenci mogli wybrać nie więcej niż dwie. 160 respondentów zaznaczyło, że to pytanie ich nie dotyczy. Pozostali wskazali na jedną lub dwie formy rekrutacji.

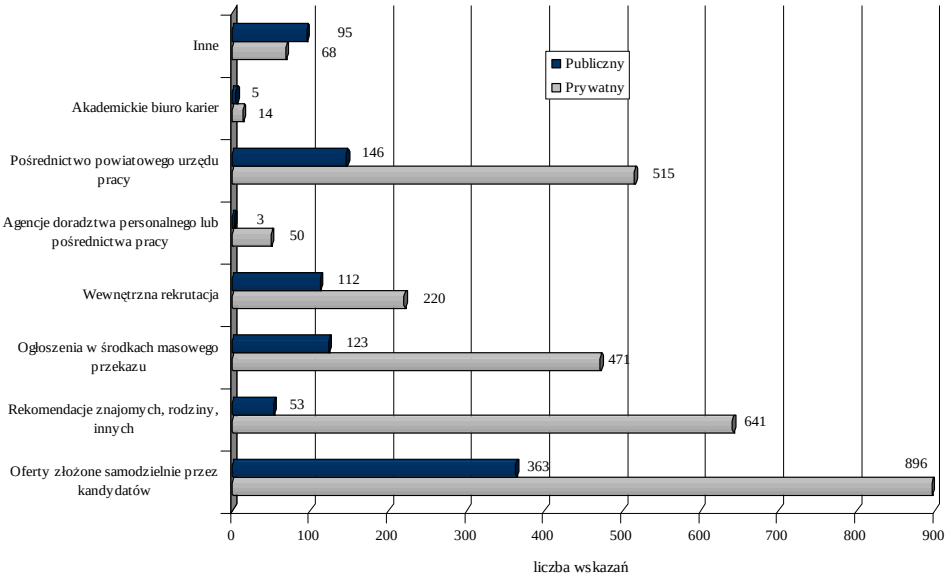
W przypadku oceny najefektywniejszych form rekrutacji respondenci odpowiadali podobnie jak w poprzedniej edycji badania. 1259 (33,4%) wskazań dotyczyło **ofert złożonych samodzielnie przez kandydatów**. Dużą popularnością cieszyła się również **rekomendacja znajomych, rodziny, innych** (694 wskazania, tj. 18,4%)

[18] Kafeteria odpowiedzi zawierała następujące formy:
− oferty złożone samodzielnie przez kandydatów
− rekomendacje znajomych, rodziny, innych
− ogłoszenia w środkach masowego przekazu
− wewnętrzna rekrutacja
− agencje doradztwa personalnego lub pośrednictwa pracy
− akademickie biuro karier
− inne
− nie dotyczy

oraz **pośrednictwo powiatowego urzędu pracy** (661 wskazania, tj. 17,5%). W dalszym ciągu małe zainteresowanie zyskało pośrednictwo akademickiego biura karier. Otrzymało ono zaledwie 19 wskazań respondentów z Bydgoszczy i Torunia, być może dlatego, że w większości powiatów województwa kujawsko-pomorskiego takie instytucje nie istnieją.

W sektorze prywatnym, znacznie częściej niż w publicznym, pracodawcy korzystają z agencji doradztwa personalnego lub pośrednictwa pracy (94,3% wskazań pochodziło z sektora prywatnego) oraz rekomendacji znajomych, rodziny i innych (92,4%).

Wykres 13. Najbardziej efektywne formy rekrutacji z uwzględnieniem podziału na sektory własności

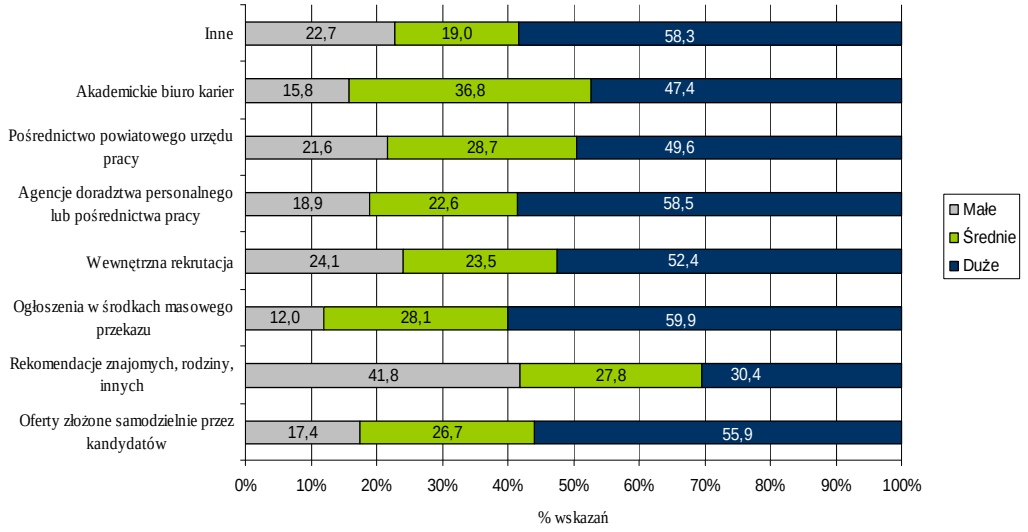

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

W małych przedsiębiorstwach – zatrudniających do 9 osób − rekrutacja pracowników opierała się głównie na rekomendacji znajomych, rodziny, innych (290 wskazań). Można to wyjaśnić faktem, iż małe podmioty to bardzo często firmy rodzinne, w których można szybciej i łatwiej zbudować atmosferę zaufania między pracownikami. Średnie i duże podmioty gospodarcze najczęściej wskazywały oferty złożone samodzielnie przez kandydatów (w sumie 1040 wskazań). W dalszej

kolejności w podmiotach średnich rekomendacje znajomych, rodziny, innych stanowiły 19,0% wskazań, zaś ogłoszenia w środkach masowego przekazu otrzymały głosy w grupie dużych podmiotów (18,7%).

Wykres 14. Najbardziej efektywne formy rekrutacji a wielkość podmiotu w badaniu pracodawców w 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

Podsumowując wyniki pytania o najbardziej efektywne formy rekrutacji pracowników, można zauważyć, że pracodawcy doceniają własną inicjatywę kandydatów na pracowników. Oferty złożone samodzielnie były najczęściej wskazywane jako najefektywniejsze. Pracodawcy zatrudniający do 9 osób najbardziej cenili rekomendację znajomych, rodziny.

Rozdział 6. Kondycja podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim

Sytuację podmiotów gospodarczych biorących udział w badaniu oceniliśmy głównie na podstawie odpowiedzi na pytania związane z oceną kondycji firmy i branży.[19]

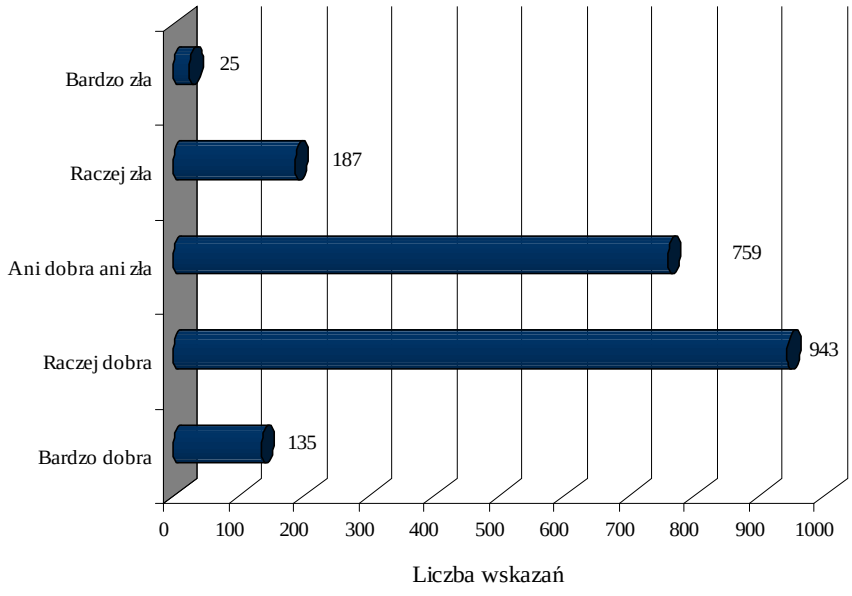
[19] Pytania dotyczyły oceny aktualnej kondycji branży, w której działa podmiot, oraz własnej firmy respondenta. Drugi zestaw pytań dotyczył prognozowanej kondycji branży oraz firmy za 12 miesięcy.

Ocena branży w momencie przeprowadzania wywiadu

Większość respondentów (52,6%) oceniło kondycję branży, w której działa jego firma jako **bardzo dobrą** lub **raczej dobrą**, 37,0% odpowiedziało neutralnie: kondycja branży **nie jest ani dobra ani zła**. Udział wskazań na raczej dobrą i bardzo dobrą sytuację branży wahał się od 39,3% w Sępólnie Krajeńskim do 71,4% w Brodnicy. Na raczej złą i bardzo złą sytuację wskazało 10,3% ankietowanych. Badanie wśród pracodawców w 2010 r. wykazało iż, bardzo dobrze i raczej dobrze branże oceniało 60,1% badanych, wskazania na złą kondycję wyniosły 9,5%.

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności, najlepiej swoją sytuację oceniały podmioty z sekcji **górnictwo i wydobywanie**. Wszystkie 5 podmiotów oceniło kondycję branży jako bardzo dobrą lub raczej dobrą. 78,6% podmiotów z sekcji **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych** pozytywnie oceniło kondycję branży. Najmniej pozytywnych odpowiedzi w przypadku oceny kondycji branży wskazywały podmioty działające w **sekcji transport i gospodarka magazynowa** (37,9%).

Wykres 15. Ocena aktualnej kondycji branży, w której działa podmiot na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w badaniu w 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Ocena branży za 12 miesięcy od momentu przeprowadzenia wywiadu

Pracodawcy biorący udział w badaniu **ocenili także przewidywaną sytuację branży za 12 miesięcy**. Wyniki analizy wskazują na pozytywne nastroje − 53,8% respondentów przewiduje bardzo dobrą lub raczej dobrą sytuację branży. Udział takich odpowiedzi wzrósł o 1,2 pkt. proc. w stosunku do aktualnej oceny branży. Raczej złą lub bardzo złą sytuację branży w przyszłości przewiduje 8,7% respondentów (o 1,6 pkt. proc. mniej niż przy ocenie aktualnej kondycji branży).

Tabela 6. Ocena kondycji branży, w której działa podmiot na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, za 12 miesięcy w badaniu w 2011 r.

Przewidywana kondycja branży	Liczba respondentów	%
Sytuacja branży będzie bardzo dobra	109	5,3
Sytuacja branży będzie raczej dobra	993	48,5
Sytuacja branży będzie ani dobra ani zła	767	37,4
Sytuacja branży będzie raczej zła	169	8,2
Sytuacja branży będzie bardzo zła	11	,5
Ogółem	2049	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

Najlepiej przyszłą sytuację branży oceniły podmioty działające na terenie **powiatu radziejowskiego**, w którym **80,0%** badanych wskazało na raczej dobrą i bardzo dobrą sytuację branży za 12 miesięcy. Najmniejszy udział odpowiedzi na raczej dobrą i bardzo dobrą sytuację branży za 12 miesięcy wystąpił w Grudziądzu – powiecie ziemskim (38,9% wskazań).

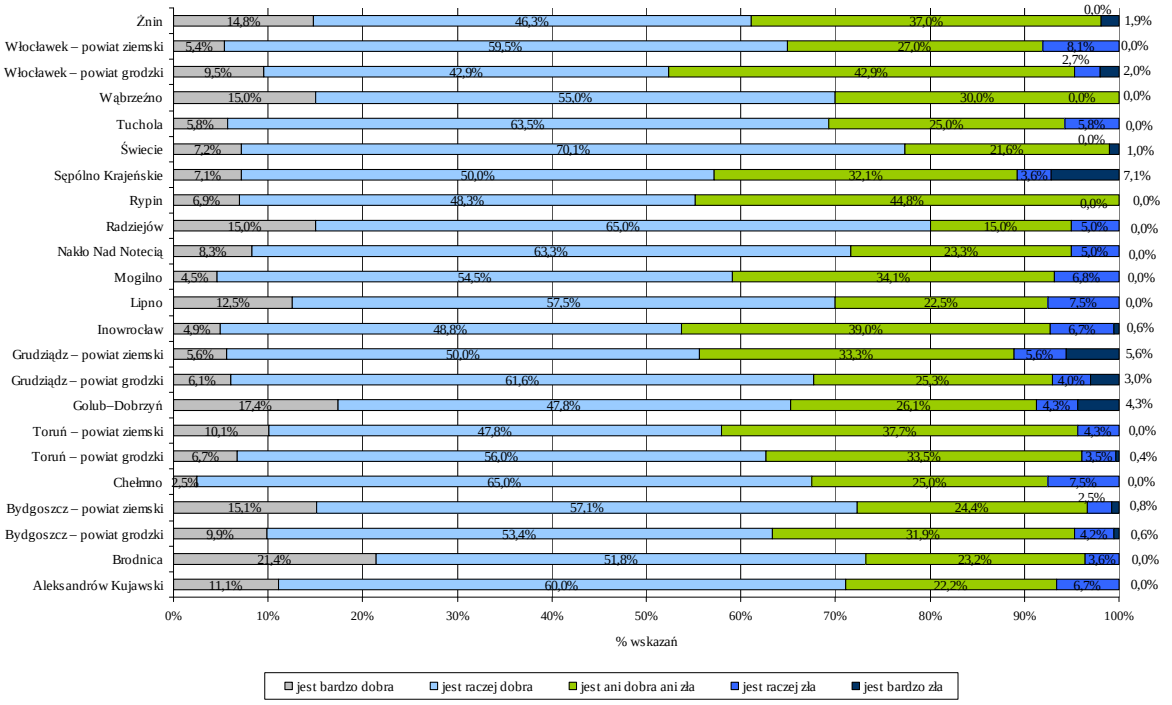
Podobnie, jak w przypadku oceny aktualnej kondycji branży, wszystkie podmioty działające w sekcji **górnictwo i wydobywanie** prognozują dobrą sytuację za 12 miesięcy. Ponadto więcej niż 70% badanych pracujących w sekcjach: **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych** oraz **dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją** bardzo dobrze lub raczej dobrze oceniało przyszłą kondycję branży. 69,8% ankietowanych z branży **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** przewidywała pozytywną kondycję branży.

Obawy w związku z przyszłą kondycją branży mieli pracodawcy z sekcji **działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca** oraz **opieka zdrowotna i pomoc społeczna** (odpowiednio: 17,3% i 13,8% wskazań na odpowiedzi: raczej zła lub bardzo zła).

Ocena własnej firmy respondenta w momencie przeprowadzania wywiadu

Oceniając kondycję **własnej firmy,** respondenci jeszcze częściej wskazywali na pozytywną sytuację (wskazania **63,7% respondentów**). Najlepiej kondycję firmy ocenili pracodawcy z Radziejowa (80,0% wskazań) oraz Świecia (77,3%). Najrzadziej odpowiedzi optymistyczne padały we Włocławku – powiecie grodzkim (52,4% wskazań). Zaledwie 4,9% respondentów (101 podmiotów) uznało, że sytuacja jest zła lub raczej zła. Wszyscy respondenci, których firmy działały w sekcji **górnictwo i wydobywanie** pozytywnie ocenili sytuację firmy. 92,9% pozytywnych wskazań padło wśród pracodawców z sekcji **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.** Najmniej odpowiedzi wskazujących na dobrą sytuację firmy zgłosili pracodawcy z sekcji: **działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi** (45,2% wskazań) oraz z sekcji **transport i gospodarka magazynowa** (49,4%).

Wykres 16. Ocena aktualnej kondycji podmiotu według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2011 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego”.

Ocena własnej firmy respondenta za 12 miesięcy od momentu przeprowadzania wywiadu

W odniesieniu do przyszłej kondycji własnej firmy najwięcej pracodawców (65,4%) odpowiedziało, że sytuacja firmy będzie podobna do obecnej. Świadczy to o tym, że pracodawcy uważają, podobnie jak w 2010 r., że sytuacja ich firmy jest dość stabilna. Kolejnych **16,2% podmiotów przewiduje, że firma będzie w lepszej sytuacji niż w momencie przeprowadzania wywiadu.**

Ponad połowa ankietowanych pracodawców z powiatu tucholskiego uważała, że sytuacja ich firmy za 12 miesięcy będzie lepsza od obecnej, natomiast w Radziejowie aż 90% respondentów przewiduje stabilną sytuację podmiotu.

Sekcje, w których ponad 70% pracodawców oceniło przyszłą kondycję firmy jako **stabilną**, to: **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych** (78,6%), **edukacja** (74,4%), **działalność związana z obsługą rynku nieruchomości** (74,3%), **administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne** (74,2%), **działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją** (71,4%).

Tabela 7. Ocena kondycji podmiotu za 12 miesięcy w województwie kujawsko-pomorskim w badaniu pracodawców w 2011 r.

Przewidywana kondycja podmiotu	Liczba respondentów	%
Sytuacja firmy będzie lepsza niż obecna	332	16,2
Sytuacja firmy będzie podobna do obecnej	1341	65,4
Sytuacja firmy będzie gorsza niż obecna	111	5,4
Firma zostanie zlikwidowana	18	0,9
Trudno powiedzieć	247	12,1
Ogółem	2049	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie badań własnych „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego".

W kontekście planów likwidacji podmiotów wyniki są podobne do tych uzyskanych podczas badania z 2010 r., 18 podmiotów przewiduje zamknięcie działalności: 7 z sekcji **przetwórstwo przemysłowe**, 5 działających w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** oraz pojedyncze podmioty z innych sekcji.

Rozdział 6.1. Sytuacja wybranych branż na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim

Do opracowania analizy sytuacji poszczególnych sekcji PKD w regionie kujawsko-pomorskim wykorzystano odpowiedzi na pytania o ocenę sytuacji firmy oraz informacje o zmianach w zatrudnieniu. Sprawdzono, czy w sekcji nastąpił wzrost czy spadek zatrudnienia. Odniesiono się również do planów ankietowanych pracodawców dotyczących zmian w zatrudnieniu pracowników do końca 2011 r.

W ten sposób opisano pięć sekcji PKD wybranych ze względu na największą liczbę podmiotów biorących udział w badaniu pracodawców.

Przetwórstwo przemysłowe (484 podmioty)

W sekcji przetwórstwo przemysłowe w 2010 r. odnotowano wzrost zatrudnienia o 1517 osób w odniesieniu do 2009 r. Pracodawcy (153 respondentów) biorący udział w badaniu zgłosili zapotrzebowanie na 1295 nowych pracowników. 26 podmiotów zamierzało zwolnić 433 osoby. Powodem planowanych zwolnień był głównie brak popytu na produkty, spadek liczby zamówień i zleceń. Większa część respondentów z tej sekcji dobrze oceniła obecną kondycję branży i firmy. Podobne nastroje panowały w kontekście odpowiedzi na pytania o przewidywaną sytuację branży i firmy za 12 miesięcy.

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (363 podmioty)

W 2010 r. zatrudnienie wzrosło o 101 miejsc pracy. 73 podmioty zapowiedziały zatrudnienie 276 nowych pracowników do końca 2011 r. Plany zwolnień zadeklarowało 13 pracodawców. Redukcja zatrudnienia w tej sekcji miała dotyczyć 34 osób. Zmniejszenie zatrudnienia respondenci tłumaczyli zazwyczaj sezonowym charakterem pracy. W przypadku oceny branży niecałe 50% pracodawców dobrze oceniło aktualną i przewidywaną sytuację branży.

Budownictwo (204 podmioty)

W sekcji budownictwo w 2010 r. odnotowano spadek liczby zatrudnionych o 119 osób w relacji do 2009 r. 53 jednostki zadeklarowały zatrudnienie 386 nowych pracowników (jest to drugi wynik co do wielkości planowanego zatrudnienia według sekcji). Jedynie 13 respondentów przewidywało zwolnienie 198 osób, czego główną przyczyną miał być sezonowy charakter prac. W przypadku oceny obecnej i przewidywanej kondycji branży respondenci odpowiadali podobnie jak w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Kondycję firmy jako dobrą ocenia prawie 60% badanych. Tyle samo też podejrzewa, że za 12 miesięcy sytuacja w firmie nie ulegnie zmianie.

Edukacja (180 podmiotów)

W tej sekcji nastąpił wzrost zatrudnienia w 2010 r. względem roku 2009 o 32 osoby. 23 podmioty z sekcji edukacja planowały zatrudnić 89 nowych pracowników do końca 2011 r. 20 respondentów planowało zwolnienie 48 osób − głównie z powodu reorganizacji działalności firmy.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (145 podmiotów)

Analizując wielkość zatrudnienia, można zauważyć, że w tej sekcji w latach 2009–2010 powstało 268 nowych miejsc pracy. Z badań ankietowych przeprowadzonych w 2011 roku wynika, że 26 pracodawców zamierzało zatrudnić 66 pracowników. Zaledwie w 4 przypadkach odnotowano planowane zmniejszenie zatrudnienia w liczbie 10 pracowników, głównie z powodu reorganizacji działalności firmy. Spośród branż analizowanych w tym rozdziale w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej odnotowano największy odsetek odpowiedzi wskazujących na bardzo dobrą lub raczej dobrą aktualną kondycję branży (54,5%). 1,4 pkt. proc. mniej respondentów tak samo oceniło kondycję branży za 12 miesięcy. 69,7% podmiotów bardzo dobrze lub raczej dobrze oceniło aktualną kondycję firmy. Większość badanych przewiduje stabilną sytuację firmy bądź jej poprawę.

Podsumowując analizę sytuacji w wybranych sekcjach PKD, można zauważyć, iż pracodawcy oceniali pozytywnie bieżącą kondycję zarówno firmy, jak i branży, w której działał podmiot. Większość optymistycznie oceniała również kondycję firmy i branży, w której ona działa, w perspektywie kolejnych 12 miesięcy. Spośród wybranych sekcji jedynie w budownictwie nastąpił spadek zatrudnienia w 2010 r. w porównaniu z 2009. Zmiany planowane w zatrudnieniu sugerują, że sytuacja się poprawi. Prawie we wszystkich sekcjach przewidywane zatrudnienie przewyższa liczbę zwolnień. Wyjątek stanowią: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją oraz sekcja działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Część III. Podsumowanie

1. Pracownicy urzędów pracy przeprowadzili 2049 wywiadów z pracodawcami z województwa kujawsko-pomorskiego (w 2010 r. w badaniu wzięły udział 2054 podmioty). Zgodnie z założeniami podmioty duże stanowiły 47% całej próby badawczej, średnie 25%, a małe 28%. Najliczniej reprezentowane sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności wśród podmiotów biorących udział w badaniu to: przetwórstwo przemysłowe (23,6%), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (17,7%), oraz budownictwo (10,0%).

2. W podmiotach, które wzięły udział w badaniu ankietowym, w końcu grudnia 2010 r. zatrudnione były 190 843 osoby. W porównaniu z końcem grudnia 2009 r. liczba ta wzrosła o 3964 osoby. Ankietowani pracodawcy byli pytani o **plany zatrudnieniowe do końca 2011 r.** – o planowane zwolnienia i planowany wzrost zatrudnienia. Niecałe 5% ankietowanych (97 pracodawców) w dniu przeprowadzenia wywiadu **planowało zmniejszenie zatrudnienia** obejmujące łącznie 840 osób. Podmioty duże planujące zwolnienia stanowiły 6,5% ogółu podmiotów dużych biorących udział w badaniu, podmioty średnie 4,6% ogółu podmiotów średnich, a małe 1,9% ogółu podmiotów małych. Największe zwolnienia planowały podmioty duże – 62 podmioty (zwolnienie 623 osób), 24 podmioty średnie (190 osób) i 11 małych (27 osób). Jako główny powód przewidywanych zwolnień pracodawcy podawali sezonowy charakter pracy (42,7% ankietowanych), brak popytu na produkty, spadek liczby zamówień i zleceń (24,4%) oraz reorganizację działalności podmiotu (13,0%). Najwięcej zwolnień planowały podmioty zaliczane do sekcji PKD przetwórstwo przemysłowe (51,5% deklarowanych zwolnień) i budownictwo (23,6%). Planowane zwolnienia dotyczyły głównie osób z zawodami zaliczanymi do wielkiej grupy zawodowej: pracownicy przy pracach prostych (38,6% planowanych zwolnień) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (26,1%).

3. Do końca 2011 r. 506 pracodawców (24,7% ankietowanych) **zamierzało zatrudnić** nowych pracowników. 20,3% ankietowanych w dniu przeprowadzenia wywiadu nie potrafiło określić swoich planów dotyczących zatrudnienia. Zgodnie z przewidywaniami pracodawców do końca 2011 r. powinno zostać zatrudnionych 3097 osób. W edycji badania ankietowego przeprowadzonej w 2011 r. pracodawcy wykazali mniejsze zapotrzebowanie na nowych pracowników niż w poprzednim roku (dla porównania: w badaniu w 2010 r. do końca 2010 r. 614 pracodawców zdeklarowało zatrudnienie 4 943 osób). Podmioty duże, które planowały zatrudnienie nowych pracowników, stanowiły 30,0% wszystkich podmiotów dużych objętych

badaniem, średnie 24,5% wszystkich podmiotów średnich, a małe 16,4% wszystkich podmiotów małych. Największe zatrudnienie deklarowały podmioty duże – 2 359 osób (288 podmioty), podmioty średnie – 566 osób (124 podmioty) i małe – 172 osoby (94 podmioty). Podmioty małe planowały zatrudnienie głównie z powodu rozwoju firmy (50,0% wszystkich osób, które planowano zatrudnić w małych podmiotach), a następnie wzrostu popytu na produkty i usługi (27,9%). Podmioty średnie jako główny powód wymieniały wzrost popytu na produkty i usługi (30,7%), a następnie tymczasowe zwiększenie zatrudnienia (27,4%). Podmioty duże wskazywały na rozwój firmy (33,4%), a w dalszej kolejności na uzupełnianie braków kadrowych (29,6%). Zapotrzebowanie na największą liczbę osób wyrazili pracodawcy z sekcji przetwórstwo przemysłowe – 1295 osób, co stanowi 41,8% wszystkich osób, które planowano zatrudnić, oraz należący do sekcji budownictwo – 386 osób, co stanowi 12,5%. Planowane zatrudnienie dotyczyło głównie osób z zawodami zaliczanymi do grupy wielkiej zawodowej: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (31,4% planowanego zatrudnienia), pracownicy usług i sprzedawcy (17,0%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (15,6%).

4. **Oczekiwania pracodawców** wobec kandydatów na wolne stanowiska pracy dotyczyły przede wszystkim cech indywidualnych. Tylko dla 2% pracodawców, którzy planowali zatrudnienie, cechy indywidualne nie miały znaczenia. Oznacza to, iż tzw. kompetencje miękkie są bardzo cenione przez pracodawców. Najbardziej poszukiwane cechy indywidualne to: staranność wykonywania pracy, obowiązkowość, umiejętność pracy zespołowej oraz samodzielność.

5. **Za najbardziej efektywne formy rekrutacji** ankietowani pracodawcy uznali oferty złożone samodzielnie przez kandydatów (w przypadku podmiotów dużych i średnich) oraz rekomendacje rodziny, znajomych (w przypadku podmiotów małych).

6. Większość ankietowanych pracodawców (52,6%) oceniło **aktualną kondycję branży**, w której działa ich firma, jako bardzo dobrą lub raczej dobrą, natomiast 37,0% odpowiedziało neutralnie – kondycja branży nie jest ani dobra, ani zła. Oceniając, jaka będzie kondycja branży za 12 miesięcy, 53,8% respondentów przewiduje bardzo dobrą lub raczej dobrą sytuację. Bardziej pesymistyczne prognozy wyraziło 8,7% respondentów.

7. Pracodawcy biorący udział w badaniu oceniali również **kondycję własnej firmy** – aktualną i za 12 miesięcy. Ponad połowa ankietowanych (63,7%) pozytywnie oceniła kondycję własnej firmy. Zaledwie 101 respondentów (4,9%) uznało, że obecna sytuacja firmy jest zła lub raczej zła. Jeśli chodzi o kondycję firmy za 12 miesięcy, to najwięcej pracodawców (65,4%) odpowiedziało, że będzie podobna do obecnej, co świadczy o tym, że

pracodawcy uważają, podobnie jak w ubiegłym roku, iż sytuacja firmy jest dość stabilna. **16,2%** pracodawców przewiduje natomiast, że firma **będzie w lepszej sytuacji** niż w momencie przeprowadzania wywiadu.

Część IV. Aneks tabelaryczny

Spis tabel aneksu

Tabela 1. Ocena aktualnej kondycji branży, w której działa podmiot w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD …….. 61

Tabela 2. Ocena aktualnej kondycji podmiotu według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim ……..... 62

Tabela 3. Przewidywana ocena kondycji branży, w której działa podmiot, za 12 miesięcy według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim …… 63

Tabela 4. Przewidywana ocena kondycji podmiotu za 12 miesięcy według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim …… 64

Tabela 5. Ocena aktualnej kondycji branży a ocena aktualnej kondycji podmiotu w województwie kujawsko-pomorskim …….. 65

Tabela 6. Przewidywana kondycja branży a przewidywana kondycja podmiotu za 12 miesięcy w województwie kujawsko-pomorskim…….. 65

Tabela 7. Planowane zatrudnienie nowych pracowników według sektora własności w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r. …….. 66

Tabela 8. Planowane zatrudnienia nowych pracowników według grup wielkości podmiotu w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r. 66

Tabela 9. Oferowane miejsca pracy (powyżej 10 osób) według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.……...…… 67

Tabela 10. Oczekiwany poziom wykształcenia kandydatów na oferowane miejsca pracy (powyżej 10 osób) w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.……..... 70

Tabela 11. Główny powód zatrudnienia pracowników według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r.……..... 74

Tabela 12. Oferowane miejsca pracy według grup wielkich zawodów oraz sekcji PKD podmiotu w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r. 78

Tabela 13. Planowane zmniejszenie zatrudnienia według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r...…… 79

Tabela 14. Planowane zwolnienia według zawodów oraz sektora własności podmiotu w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r..... …… 80

Tabela 15. Główny powód planowanego zmniejszenia zatrudnienia według grup wielkich zawodów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 r …… 83

Tabela 1. Ocena aktualnej kondycji branży, w której działa podmiot w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD

Sekcja PKD	Ocena aktualnej kondycji branży										Ogółem	
	jest bardzo dobra		jest raczej dobra		jest ani dobra ani zła		jest raczej zła		jest bardzo zła			
	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5	11,6	19	44,2	15	34,9	4	9,3	0	0,0	43	100,0
Górnictwo i wydobywanie	1	20,0	4	80,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	100,0
Przetwórstwo przemysłowe	27	5,6	234	48,3	170	35,1	45	9,3	8	1,7	484	100,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	7,1	10	71,4	3	21,4	0	0,0	0	0,0	14	100,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	8,8	20	58,8	11	32,4	0	0,0	0	0,0	34	100,0
Budownictwo	10	4,9	87	42,6	81	39,7	22	10,8	4	2,0	204	100,0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	14	3,9	148	40,8	156	43,0	41	11,3	4	1,1	363	100,0
Transport i gospodarka magazynowa	5	5,7	28	32,2	35	40,2	16	18,4	3	3,4	87	100,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	2,4	18	42,9	18	42,9	4	9,5	1	2,4	42	100,0
Informacja i komunikacja	5	15,2	16	48,5	10	30,3	1	3,0	1	3,0	33	100,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	18,6	19	44,2	15	34,9	1	2,3	0	0,0	43	100,0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2	5,7	17	48,6	14	40,0	2	5,7	0	0,0	35	100,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6	7,8	49	63,6	19	24,7	3	3,9	0	0,0	77	100,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	1,9	20	38,5	26	50,0	5	9,6	0	0,0	52	100,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16	16,5	50	51,5	27	27,8	4	4,1	0	0,0	97	100,0
Edukacja	12	6,7	84	46,7	72	40,0	10	5,6	2	1,1	180	100,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13	9,0	66	45,5	45	31,0	21	14,5	0	0,0	145	100,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	4,8	18	42,9	19	45,2	2	4,8	1	2,4	42	100,0
Pozostała działalność usługowa	3	4,3	36	52,2	23	33,3	6	8,7	1	1,4	69	100,0
Ogółem	135	6,6	943	46,0	759	37,0	187	9,1	25	1,2	2049	100,0

Tabela 2. Ocena aktualnej kondycji podmiotu według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim

Sekcja PKD	Ocena aktualnej kondycji własnej firmy										Ogółem	
	jest bardzo dobra		jest raczej dobra		jest ani dobra ani zła		jest raczej zła		jest bardzo zła			
	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5	11,6	22	51,2	13	30,2	2	4,7	1	2,3	43	100,0
Górnictwo i wydobywanie	1	20,0	4	80,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	100,0
Przetwórstwo przemysłowe	43	8,9	271	56,0	139	28,7	24	5,0	7	1,4	484	100,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	7,1	12	85,7	1	7,1	0	0,0	0	0,0	14	100,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	8,8	20	58,8	10	29,4	1	2,9	0	0,0	34	100,0
Budownictwo	12	5,9	109	53,4	78	38,2	4	2,0	1	0,5	204	100,0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	23	6,3	192	52,9	131	36,1	15	4,1	2	0,6	363	100,0
Transport i gospodarka magazynowa	8	9,2	35	40,2	36	41,4	8	9,2	0	0,0	87	100,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0,0	19	45,2	19	45,2	4	9,5	0	0,0	42	100,0
Informacja i komunikacja	2	6,1	24	72,7	5	15,2	0	0,0	2	6,1	33	100,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10	23,3	22	51,2	10	23,3	1	2,3	0	0,0	43	100,0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2	5,7	20	57,1	11	31,4	2	5,7	0	0,0	35	100,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	13,0	48	62,3	18	23,4	1	1,3	0	0,0	77	100,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	7,7	27	51,9	17	32,7	2	3,8	2	3,8	52	100,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19	19,6	53	54,6	23	23,7	1	1,0	1	1,0	97	100,0
Edukacja	20	11,1	98	54,4	58	32,2	4	2,2	0	0,0	180	100,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19	13,1	82	56,6	35	24,1	8	5,5	1	0,7	145	100,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	9,5	20	47,6	16	38,1	1	2,4	1	2,4	42	100,0
Pozostała działalność usługowa	1	1,4	42	60,9	21	30,4	5	7,2	0	0,0	69	100,0
Ogółem	187	9,1	1120	54,7	641	31,3	83	4,1	18	0,9	2049	100,0

Tabela 3. Przewidywana ocena kondycji branży, w której działa podmiot za 12 miesięcy według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim

Sekcja PKD	Kondycja branży										Ogółem	
	sytuacja branży będzie bardzo dobra		sytuacja branży będzie raczej dobra		sytuacja branży będzie ani dobra ani zła		sytuacja branży będzie raczej zła		sytuacja branży będzie bardzo zła			
	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2	4,7	19	44,2	18	41,9	4	9,3	0	0,0	43	100,0
Górnictwo i wydobywanie	2	40,0	3	60,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	100,0
Przetwórstwo przemysłowe	18	3,7	262	54,1	160	33,1	39	8,1	5	1,0	484	100,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	7,1	9	64,3	4	28,6	0	0,0	0	0,0	14	100,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	8,8	21	61,8	10	29,4	0	0,0	0	0,0	34	100,0
Budownictwo	8	3,9	98	48,0	86	42,2	11	5,4	1	0,5	204	100,0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	15	4,1	158	43,5	145	39,9	44	12,1	1	0,3	363	100,0
Transport i gospodarka magazynowa	5	5,7	28	32,2	46	52,9	6	6,9	2	2,3	87	100,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	2,4	22	52,4	16	38,1	3	7,1	0	0,0	42	100,0
Informacja i komunikacja	2	6,1	20	60,6	10	30,3	0	0,0	1	3,0	33	100,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6	14,0	24	55,8	12	27,9	1	2,3	0	0,0	43	100,0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0,0	13	37,1	20	57,1	2	5,7	0	0,0	35	100,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9	11,7	40	51,9	20	26,0	8	10,4	0	0,0	77	100,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	1,9	18	34,6	24	46,2	9	17,3	0	0,0	52	100,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13	13,4	50	51,5	30	30,9	4	4,1	0	0,0	97	100,0
Edukacja	5	2,8	88	48,9	74	41,1	13	7,2	0	0,0	180	100,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12	8,3	65	44,8	48	33,1	20	13,8	0	0,0	145	100,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	4,8	18	42,9	19	45,2	2	4,8	1	2,4	42	100,0
Pozostała działalność usługowa	4	5,8	37	53,6	25	36,2	3	4,3	0	0,0	69	100,0
Ogółem	109	5,3	993	48,5	767	37,4	169	8,2	11	0,5	2049	100,0

Tabela 4. Przewidywana ocena kondycji podmiotu za 12 miesięcy według sekcji PKD w województwie kujawsko-pomorskim

Sekcja PKD	Kondycja podmiotu										Ogółem	
	sytuacja firmy będzie lepsza niż obecna		sytuacja firmy będzie podobna do obecnej		sytuacja firmy będzie gorsza niż obecna		firma zostanie zlikwidowana		trudno powiedzieć			
	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5	11,6	29	67,4	1	2,3	1	2,3	7	16,3	43	100,0
Górnictwo i wydobywanie	2	40,0	2	40,0	0	0,0	0	0,0	1	20,0	5	100,0
Przetwórstwo przemysłowe	97	20,0	313	64,7	19	3,9	7	1,4	48	9,9	484	100,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	14,3	11	78,6	0	0,0	0	0,0	1	7,1	14	100,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11	32,4	22	64,7	0	0,0	0	0,0	1	2,9	34	100,0
Budownictwo	35	17,2	128	62,7	12	5,9	0	0,0	29	14,2	204	100,0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	52	14,3	225	62,0	27	7,4	5	1,4	54	14,9	363	100,0
Transport i gospodarka magazynowa	21	24,1	46	52,9	6	6,9	1	1,1	13	14,9	87	100,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4	9,5	32	76,2	2	4,8	0	0,0	4	9,5	42	100,0
Informacja i komunikacja	10	30,3	19	57,6	0	0,0	0	0,0	4	12,1	33	100,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	20,9	28	65,1	3	7,0	0	0,0	3	7,0	43	100,0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0,0	26	74,3	3	8,6	0	0,0	6	17,1	35	100,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14	18,2	53	68,8	2	2,6	0	0,0	8	10,4	77	100,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7	13,5	33	63,5	4	7,7	1	1,9	7	13,5	52	100,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia	9	9,3	72	74,2	4	4,1	0	0,0	12	12,4	97	100,0
Edukacja	10	5,6	134	74,4	14	7,8	0	0,0	22	12,2	180	100,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25	17,2	96	66,2	11	7,6	1	0,7	12	8,3	145	100,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	7,1	30	71,4	2	4,8	1	2,4	6	14,3	42	100,0
Pozostała działalność usługowa	16	23,2	42	60,9	1	1,4	1	1,4	9	13,0	69	100,0
Ogółem	332	16,2	1341	65,4	111	5,4	18	0,9	247	12,1	2049	100,0

Tabela 5. Ocena aktualnej kondycji branży a ocena aktualnej kondycji podmiotu w województwie kujawsko-pomorskim

Aktualna kondycja firmy	Aktualna kondycja branży					Ogółem
	jest bardzo dobra	jest raczej dobra	jest ani dobra ani zła	jest raczej zła	jest bardzo zła	
jest bardzo dobra	104	66	13	3	1	187
jest raczej dobra	28	793	252	43	4	1120
jest ani dobra ani zła	3	78	470	80	10	641
jest raczej zła	0	5	17	55	6	83
jest bardzo zła	0	1	7	6	4	18
Ogółem	135	943	759	187	25	2049

Tabela 6. Przewidywana kondycja branży a przewidywana kondycja podmiotu za 12 miesięcy

Przewidywana kondycja firmy	Przewidywana kondycja branży					Ogółem
	będzie bardzo dobra	będzie raczej dobra	będzie ani dobra ani zła	będzie raczej zła	będzie bardzo zła	
sytuacja firmy będzie lepsza niż obecna	74	185	64	8	1	332
sytuacja firmy będzie podobna do obecnej	34	764	472	70	1	1341
sytuacja firmy będzie gorsza niż obecna	1	4	46	57	3	111
firma zostanie zlikwidowana	0	2	8	7	1	18
trudno powiedzieć	0	38	177	27	5	247
Ogółem	109	993	767	169	11	2049

Tabela 7. Planowane zatrudnienie pracowników według sektora własności w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011

Sektor własności	Planowane zatrudnienie nowych pracowników							
	tak		nie		trudno powiedzieć		Ogółem	
	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%
Prywatny	406	80,2%	840	74,5%	347	83,6%	1593	77,7%
Publiczny	100	19,8%	288	25,5%	68	16,4%	456	22,3%
Ogółem	506	100,0%	1128	100,0%	415	100,0%	2049	100,0%

Tabela 8. Planowane zatrudnienie nowych pracowników według grupy wielkości podmiotu w województwie kujawsko-pomorskim

Wielkość podmiotu	Planowane zatrudnienie nowych pracowników							
	tak		nie		trudno powiedzieć		ogółem	
	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%
Małe (do 9 zatrudnionych osób)	94	18,6%	397	35,2%	81	19,5%	572	27,9%
Średnie (od 10 do 49 zatrudnionych osób)	124	24,5%	282	25,0%	110	26,5%	516	25,2%
Duże (50 i więcej zatrudnionych osób)	288	56,9%	449	39,8%	224	54,0%	961	46,9%
Ogółem	506	100,0%	1128	100,0%	415	100,0%	2049	100,0%

Tabela 9. Oferowane miejsca pracy (powyżej 10 osób) według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 roku

Lp	Nazwa zawodu	ogółem	udział %
1	Robotnik budowlany	162	5,2
2	Policjant służby prewencji	114	3,7
3	Ślusarz	108	3,5
4	Sprzedawca	106	3,4
5	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	100	3,2
6	Szwaczka	99	3,2
7	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	94	3,0
8	Tapicer	90	2,9
9	Kierowca samochodu ciężarowego	87	2,8
10	Bez zawodu	84	2,7
11	Magazynier	76	2,5
12	Stolarz	73	2,4
13	Robotnik gospodarczy	52	1,7
14	Pozostali spawacze i pokrewni	51	1,6
15	Maszynista pojazdu trakcyjnego	50	1,6
16	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	44	1,4
17	Rzeźnik-wędliniarz	39	1,3
18	Murarz	39	1,3
19	Sprzątaczka biurowa	37	1,2
20	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	30	1,0
21	Pozostali gospodarze budynków	30	1,0
22	Cieśla	30	1,0
23	Przedstawiciel handlowy	29	0,9
24	Tapicer meblowy	25	0,8
25	Ustawiacz	24	0,8
26	Cieśla szalunkowy	24	0,8
27	Specjalista administracji publicznej	23	0,7
28	Strażak	22	0,7
29	Pakowacz	22	0,7
30	Kierowca samochodu osobowego	22	0,7

Lp	Nazwa zawodu	ogółem	udział %
31	Cukiernik	22	0,7
32	Wytwórca abażurów	21	0,7
33	Technik prac biurowych	21	0,7
34	Rewident taboru kolejowego	20	0,6
35	Mechanik maszyn rolniczych	20	0,6
36	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	19	0,6
37	Specjalista do spraw sprzedaży	16	0,5
38	Specjalista do spraw marketingu i handlu	16	0,5
39	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	16	0,5
40	Ogrodnik	16	0,5
41	Mechanik pojazdów samochodowych	16	0,5
42	Kucharz	16	0,5
43	Spawacz metodą MIG	15	0,5
44	Nauczyciel akademicki – nauki techniczne	15	0,5
45	Piekarz	14	0,5
46	Technik handlowiec	13	0,4
47	Robotnik mostowy	13	0,4
48	Lekarz	13	0,4
49	Krojczy	13	0,4
50	Kierowca autobusu	13	0,4
51	Aparatowy procesów chemicznych	13	0,4
52	Technik budownictwa	12	0,4
53	Specjalista zastosowań informatyki	12	0,4
54	Spawacz ręczny gazowy	12	0,4
55	Programista aplikacji	12	0,4
56	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	12	0,4
57	Pielęgniarka	12	0,4
58	Monter-elektronik	12	0,4
59	Siostra PCK	11	0,4
60	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	11	0,4
61	Pomoc kuchenna	11	0,4
62	Operator sprzętu ciężkiego	11	0,4

Lp	Nazwa zawodu	ogółem	udział %
63	Zawodowy działacz organizacji związkowej	10	0,3
64	Tokarz w metalu	10	0,3
65	Technik administracji	10	0,3
66	Pozostali szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	10	0,3
67	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	10	0,3
68	Pozostali nauczyciele akademiccy	10	0,3
69	Pozostali monterzy sprzętu elektrycznego	10	0,3
70	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	10	0,3
71	Pedagog	10	0,3
72	Operator urządzeń przetwórstwa ryb	10	0,3
73	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	10	0,3
74	Kierowca samochodu dostawczego	10	0,3
75	Kasjer handlowy	10	0,3
76	Garmażer	10	0,3
77	Frezer	10	0,3
78	Drukarz sitodrukowy	10	0,3

Tabela 10. Oczekiwany poziom wykształcenia od kandydatów na oferowane miejsca pracy (powyżej 10 osób) w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 roku

Lp	Nazwa zawodu	Poziom wykształcenia												Ogółem	
		gimnazjalne i poniżej		zasadnicze zawodowe		średnie ogólnokształcące		policealne i średnie zawodowe		wyższe		bez znaczenia			
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1	Robotnik budowlany	27	16,7	118	72,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	17	10,5	162	100,0
2	Policjant służby prewencji	0	0,0	0	0,0	114	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	114	100,0
3	Ślusarz	2	1,9	93	86,1	0	0,0	10	9,3	0	0,0	3	2,8	108	100,0
4	Sprzedawca	0	0,0	36	34,0	34	32,1	35	33,0	0	0,0	1	0,9	106	100,0
5	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	100	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	100	100,0
6	Szwaczka	0	0,0	84	84,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	15	15,2	99	100,0
7	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	0,0	89	94,7	0	0,0	2	2,1	0	0,0	3	3,2	94	100,0
8	Tapicer	0	0,0	90	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	90	100,0
9	Kierowca samochodu ciężarowego	0	0,0	78	89,7	2	2,3	0	0,0	0	0,0	7	8,0	87	100,0
10	Bez zawodu	8	9,5	31	36,9	4	4,8	1	1,2	0	0,0	40	47,6	84	100,0
11	Magazynier	0	0,0	72	94,7	3	3,9	0	0,0	0	0,0	1	1,3	76	100,0
12	Stolarz	0	0,0	63	86,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	13,7	73	100,0
13	Robotnik gospodarczy	5	9,6	5	9,6	2	3,8	1	1,9	0	0,0	39	75,0	52	100,0
14	Pozostali spawacze i pokrewni	0	0,0	39	76,5	0	0,0	2	3,9	0	0,0	10	19,6	51	100,0
15	Maszynista pojazdu trakcyjnego	0	0,0	50	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	50	100,0
16	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	10	22,7	21	47,7	3	6,8	0	0,0	0	0,0	10	22,7	44	100,0
17	Rzeźnik-wędliniarz	0	0,0	39	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	39	100,0
18	Murarz	1	2,6	28	71,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	25,6	39	100,0
19	Sprzątaczka biurowa	2	5,4	6	16,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	29	78,4	37	100,0

Lp	Nazwa zawodu	Poziom wykształcenia												Ogółem	
		gimnazjalne i poniżej		zasadnicze zawodowe		średnie ogólnokształcące		policealne i średnie zawodowe		wyższe		bez znaczenia			
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
20	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	0	0,0	0	0,0	30	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	30	100,0
21	Pozostali gospodarze budynków	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	30	100,0	30	100,0
22	Cieśla	3	10,0	22	73,3	0	0,0	1	3,3	0	0,0	4	13,3	30	100,0
23	Przedstawiciel handlowy	0	0,0	0	0,0	17	58,6	10	34,5	2	6,9	0	0,0	29	100,0
24	Tapicer meblowy	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	25	100,0	25	100,0
25	Ustawiacz	0	0,0	23	95,8	0	0,0	0	0,0	1	4,2	0	0,0	24	100,0
26	Cieśla szalunkowy	0	0,0	24	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	24	100,0
27	Specjalista administracji publicznej	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	23	100,0	0	0,0	23	100,0
28	Strażak	0	0,0	0	0,0	17	77,3	5	22,7	0	0,0	0	0,0	22	100,0
29	Pakowacz	0	0,0	17	77,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	22,7	22	100,0
30	Kierowca samochodu osobowego	1	4,5	19	86,4	2	9,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	22	100,0
31	Cukiernik	4	18,2	6	27,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	54,5	22	100,0
32	Wytwórca abażurów	0	0,0	21	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	21	100,0
33	Technik prac biurowych	0	0,0	0	0,0	14	66,7	4	19,0	3	14,3	0	0,0	21	100,0
34	Rewident taboru kolejowego	0	0,0	20	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	20	100,0
35	Mechanik maszyn rolniczych	20	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	20	100,0
36	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0	0,0	4	21,1	0	0,0	15	78,9	0	0,0	0	0,0	19	100,0
37	Specjalista do spraw sprzedaży	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	16	100,0	0	0,0	16	100,0
38	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0	0,0	0	0,0	2	12,5	0	0,0	14	87,5	0	0,0	16	100,0
39	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	2	12,5	4	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	62,5	16	100,0
40	Ogrodnik	1	6,3	15	93,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	16	100,0

Lp	Nazwa zawodu	Poziom wykształcenia												Ogółem	
		gimnazjalne i poniżej		zasadnicze zawodowe		średnie ogólnokształcące		policealne i średnie zawodowe		wyższe		bez znaczenia			
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
41	Mechanik pojazdów samochodowych	0	0,0	14	87,5	2	12,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	16	100,0
42	Kucharz	1	6,3	13	81,3	0	0,0	2	12,5	0	0,0	0	0,0	16	100,0
43	Spawacz metodą MIG	0	0,0	15	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	15	100,0
44	Nauczyciel akademicki – nauki techniczne	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	15	100,0	0	0,0	15	100,0
45	Piekarz	0	0,0	12	85,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	14,3	14	100,0
46	Technik handlowiec	0	0,0	1	7,7	4	30,8	7	53,8	1	7,7	0	0,0	13	100,0
47	Robotnik mostowy	0	0,0	13	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	100,0
48	Lekarz	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	100,0	0	0,0	13	100,0
49	Krojczy	2	15,4	1	7,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	76,9	13	100,0
50	Kierowca autobusu	0	0,0	13	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	100,0
51	Aparatowy procesów chemicznych	0	0,0	6	46,2	0	0,0	7	53,8	0	0,0	0	0,0	13	100,0
52	Technik budownictwa	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	100,0	0	0,0	0	0,0	12	100,0
53	Specjalista zastosowań informatyki	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	100,0	0	0,0	12	100,0
54	Spawacz ręczny gazowy	0	0,0	12	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	100,0
55	Programista aplikacji	0	0,0	2	16,7	0	0,0	0	0,0	10	83,3	0	0,0	12	100,0
56	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	100,0	0	0,0	0	0,0	12	100,0
57	Pielęgniarka	0	0,0	0	0,0	2	16,7	9	75,0	1	8,3	0	0,0	12	100,0
58	Monter-elektronik	0	0,0	10	83,3	0	0,0	2	16,7	0	0,0	0	0,0	12	100,0
59	Siostra PCK	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	11	100,0
60	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	0	0,0	4	36,4	0	0,0	7	63,6	0	0,0	0	0,0	11	100,0
61	Pomoc kuchenna	1	9,1	10	90,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	11	100,0

Lp	Nazwa zawodu	Poziom wykształcenia												Ogółem	
		gimnazjalne i poniżej		zasadnicze zawodowe		średnie ogólnokształcące		policealne i średnie zawodowe		wyższe		bez znaczenia			
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
62	Operator sprzętu ciężkiego	0	0,0	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	11	100,0
63	Zawodowy działacz organizacji związkowej	0	0,0	0	0,0	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0
64	Tokarz w metalu	0	0,0	8	80,0	0	0,0	1	10,0	0	0,0	1	10,0	10	100,0
65	Technik administracji	0	0,0	0	0,0	3	30,0	4	40,0	3	30,0	0	0,0	10	100,0
66	Pozostali szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0	0,0	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0
67	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0	0,0	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0
68	Pozostali nauczyciele akademiccy	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0	0	0,0	10	100,0
69	Pozostali monterzy sprzętu elektrycznego	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0	10	100,0
70	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0	0,0	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0
71	Pedagog	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0	0	0,0	10	100,0
72	Operator urządzeń przetwórstwa ryb	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0	10	100,0
73	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	0	0,0	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0
74	Kierowca samochodu dostawczego	0	0,0	9	90,0	0	0,0	1	10,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0
75	Kasjer handlowy	0	0,0	0	0,0	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0
76	Garmażer	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0
77	Frezer	1	10,0	8	80,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	10,0	10	100,0
78	Drukarz sitodrukowy	0	0,0	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	100,0

Tabela 11. Główny powód zatrudnienia pracowników według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 roku

Lp	Nazwa zawodu	Powód zatrudnienia						Ogółem
		wzrost popytu na produkty i usługi	rozwój firmy	tymczasowe zwiększenia zatrudnienia (sezonowe)	polepszenie sytuacji finansowej firmy	reorganizacja działalności firmy	uzupełnienie braków kadrowych	
1	Robotnik budowlany	19	19	115	0	0	9	162
2	Policjant służby prewencji	0	0	0	0	0	114	114
3	Ślusarz	50	39	7	0	0	12	108
4	Sprzedawca	3	64	9	0	6	24	106
5	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	0	0	100	0	0	0	100
6	Szwaczka	52	22	0	0	0	25	99
7	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	5	7	78	0	0	4	94
8	Tapicer	20	50	0	0	0	20	90
9	Kierowca samochodu ciężarowego	14	62	3	0	2	6	87
10	Bez zawodu	31	6	32	0	0	15	84
11	Magazynier	0	66	4	0	2	4	76
12	Stolarz	17	56	0	0	0	0	73
13	Robotnik gospodarczy	0	1	39	0	1	11	52
14	Pozostali spawacze i pokrewni	15	12	10	0	0	14	51
15	Maszynista pojazdu trakcyjnego	50	0	0	0	0	0	50
16	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	10	11	0	0	0	23	44
17	Rzeźnik-wędliniarz	19	20	0	0	0	0	39
18	Murarz	13	11	11	0	0	4	39
19	Sprzątaczka biurowa	0	28	2	0	1	6	37

Lp	Nazwa zawodu	Powód zatrudnienia						Ogółem
		wzrost popytu na produkty i usługi	rozwój firmy	tymczasowe zwiększenia zatrudnienia (sezonowe)	polepszenie sytuacji finansowej firmy	reorganizacja działalności firmy	uzupełnienie braków kadrowych	
20	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	0	30	0	0	0	0	30
21	Pozostali gospodarze budynków	0	0	0	0	0	30	30
22	Cieśla	22	4	4	0	0	0	30
23	Przedstawiciel handlowy	6	18	0	0	0	5	29
24	Tapicer meblowy	25	0	0	0	0	0	25
25	Ustawiacz	20	3	0	0	0	1	24
26	Cieśla szalunkowy	24	0	0	0	0	0	24
27	Specjalista administracji publicznej	0	3	0	0	1	19	23
28	Strażak	0	0	0	0	0	22	22
29	Pakowacz	5	0	15	0	0	2	22
30	Kierowca samochodu osobowego	16	4	0	0	1	1	22
31	Cukiernik	10	3	1	0	0	8	22
32	Wytwórca abażurów	0	0	0	0	0	21	21
33	Technik prac biurowych	4	8	5	0	0	4	21
34	Rewident taboru kolejowego	20	0	0	0	0	0	20
35	Mechanik maszyn rolniczych	0	20	0	0	0	0	20
36	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	1	15	0	0	0	3	19
37	Specjalista do spraw sprzedaży	1	15	0	0	0	0	16
38	Specjalista do spraw marketingu i handlu	2	12	0	0	0	2	16
39	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	16	0	0	0	0	0	16
40	Ogrodnik	0	0	15	0	0	1	16
41	Mechanik pojazdów samochodowych	2	12	0	0	0	2	16

Lp	Nazwa zawodu	Powód zatrudnienia						Ogółem
		wzrost popytu na produkty i usługi	rozwój firmy	tymczasowe zwiększenia zatrudnienia (sezonowe)	polepszenie sytuacji finansowej firmy	reorganizacja działalności firmy	uzupełnienie braków kadrowych	
42	Kucharz	1	10	2	0	0	3	16
43	Spawacz metodą MIG	0	15	0	0	0	0	15
44	Nauczyciel akademicki – nauki techniczne	0	0	0	0	0	15	15
45	Piekarz	1	5	2	0	0	6	14
46	Technik handlowiec	5	6	0	0	0	2	13
47	Robotnik mostowy	0	10	3	0	0	0	13
48	Lekarz	9	0	0	0	0	4	13
49	Krojczy	10	0	0	0	0	3	13
50	Kierowca autobusu	0	0	0	0	0	13	13
51	Aparatowy procesów chemicznych	0	0	0	0	0	13	13
52	Technik budownictwa	1	10	0	0	0	1	12
53	Specjalista zastosowań informatyki	0	5	0	0	0	7	12
54	Spawacz ręczny gazowy	5	0	2	0	0	5	12
55	Programista aplikacji	6	3	0	0	0	3	12
56	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0	12	0	0	0	0	12
57	Pielęgniarka	3	0	1	0	0	8	12
58	Monter-elektronik	0	10	0	0	0	2	12
59	Siostra PCK	0	0	0	0	0	11	11
60	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	6	4	0	0	0	1	11
61	Pomoc kuchenna	0	0	10	0	0	1	11
62	Operator sprzętu ciężkiego	0	0	0	0	0	11	11

Lp	Nazwa zawodu	Powód zatrudnienia						Ogółem
		wzrost popytu na produkty i usługi	rozwój firmy	tymczasowe zwiększenia zatrudnienia (sezonowe)	polepszenie sytuacji finansowej firmy	reorganizacja działalności firmy	uzupełnienie braków kadrowych	
63	Zawodowy działacz organizacji związkowej	0	0	0	0	0	10	10
64	Tokarz w metalu	2	1	5	0	0	2	10
65	Technik administracji	0	5	0	0	0	5	10
66	Pozostali szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0	0	0	0	0	10	10
67	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0	0	0	0	10	0	10
68	Pozostali nauczyciele akademiccy	10	0	0	0	0	0	10
69	Pozostali monterzy sprzętu elektrycznego	0	10	0	0	0	0	10
70	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0	0	10	0	0	0	10
71	Pedagog	0	10	0	0	0	0	10
72	Operator urządzeń przetwórstwa ryb	0	0	10	0	0	0	10
73	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	0	10	0	0	0	0	10
74	Kierowca samochodu dostawczego	0	9	0	0	0	1	10
75	Kasjer handlowy	0	0	0	0	0	10	10
76	Garmażer	10	0	0	0	0	0	10
77	Frezer	2	1	2	0	0	5	10
78	Drukarz sitodrukowy	0	0	0	0	0	10	10

Tabela 12. Oferowane miejsca pracy według wielkich grup zawodów oraz sekcji PKD podmiotu w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 roku

Sekcja PKD	Grupa wielka																				ogółem	
	BEZ ZAWODU		OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		PRACOWNICY BIUROWI		PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH		PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY		ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		SPECJALIŚCI		TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			
	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% w grupie wielkiej	liczba	% ogółem
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	14,3	1	0,2	1	0,7	0	0,0	1	0,2	0	0,0	0	0,0	3	15,0	3	1,0	2	1,4	23	0,7
Górnictwo i wydobywanie	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Przetwórstwo przemysłowe	52	61,9	206	42,6	12	8,8	139	36,6	24	4,6	12	32,4	769	79,1	0	0,0	49	15,7	32	22,1	1295	41,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0,0	0	0,0	1	0,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,2	1	5,0	4	1,3	1	0,7	9	0,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0,0	5	1,0	0	0,0	7	1,8	0	0,0	0	0,0	3	0,3	0	0,0	0	0,0	3	2,1	18	0,6
Budownictwo	4	4,8	38	7,9	3	2,2	157	41,3	8	1,5	8	21,6	147	15,1	0	0,0	8	2,6	13	9,0	386	12,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5	6,0	24	5,0	19	14,0	6	1,6	114	21,7	1	2,7	31	3,2	15	75,0	34	10,9	27	18,6	276	8,9
Transport i gospodarka magazynowa	0	0,0	204	42,1	54	39,7	6	1,6	1	0,2	0	0,0	2	0,2	0	0,0	0	0,0	1	0,7	268	8,7
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0,0	2	0,4	0	0,0	10	2,6	11	2,1	0	0,0	1	0,1	0	0,0	0	0,0	1	0,7	25	0,8
Informacja i komunikacja	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	9	1,7	0	0,0	3	0,3	0	0,0	19	6,1	8	5,5	39	1,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	1,2	0	0,0	8	5,9	0	0,0	2	0,4	2	5,4	0	0,0	0	0,0	6	1,9	2	1,4	21	0,7
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0,0	0	0,0	8	5,9	7	1,8	10	1,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	1,9	1	0,7	32	1,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0	0,0	0	0,0	1	0,7	0	0,0	13	2,5	2	5,4	2	0,2	0	0,0	23	7,3	12	8,3	53	1,7
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10	11,9	4	0,8	7	5,1	21	5,5	122	23,2	0	0,0	2	0,2	0	0,0	11	3,5	1	0,7	178	5,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	0,0	0	0,0	9	6,6	6	1,6	181	34,4	1	2,7	1	0,1	0	0,0	49	15,7	13	9,0	260	8,4
Edukacja	0	0,0	0	0,0	1	0,7	15	3,9	7	1,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	62	19,8	4	2,8	89	2,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	0,0	0	0,0	6	4,4	4	1,1	4	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	32	10,2	20	13,8	66	2,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,5	2	0,4	1	2,7	1	0,1	0	0,0	4	1,3	1	0,7	11	0,4
Pozostała działalność usługowa	0	0,0	0	0,0	6	4,4	0	0,0	17	3,2	10	27,0	8	0,8	1	5,0	3	1,0	3	2,1	48	1,5
Ogółem	84	100,0	484	100,0	136	100,0	380	100,0	526	100,0	37	100,0	972	100,0	20	100,0	313	100,0	145	100,0	3097	100,0

Tabela 13. Planowane zmniejszenie zatrudnienia według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 roku

Wyszczególnienie	Plany zmniejszenia zatrudnienia							
	tak		nie		trudno powiedzieć		Ogółem	
	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%	liczba respondentów	%
Aleksandrów Kujawski	5	5,2	29	1,8	11	3,0	45	2,2
Brodnica	5	5,2	42	2,7	9	2,5	56	2,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	21	21,6	399	25,3	82	22,5	502	24,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	11	11,3	93	5,9	14	3,8	118	5,8
Chełmno	1	1,0	36	2,3	3	0,8	40	2,0
Toruń – powiat grodzki	5	5,2	214	13,6	61	16,7	280	13,7
Toruń – powiat ziemski	0	0,0	59	3,7	10	2,7	69	3,4
Golub – Dobrzyń	3	3,1	16	1,0	4	1,1	23	1,1
Grudziądz – powiat grodzki	6	6,2	83	5,3	10	2,7	99	4,9
Grudziądz – powiat ziemski	1	1,0	12	0,8	5	1,4	18	0,9
Inowrocław	4	4,1	101	6,4	59	16,2	164	8,0
Lipno	0	0,0	27	1,7	13	3,6	40	2,0
Mogilno	0	0,0	33	2,1	11	3,0	44	2,2
Nakło Nad Notecią	3	3,1	43	2,7	13	3,6	59	2,9
Radziejów	0	0,0	18	1,1	2	0,5	20	1,0
Rypin	0	0,0	22	1,4	7	1,9	29	1,4
Sępólno Krajeńskie	0	0,0	23	1,5	5	1,4	28	1,4
Świecie	4	4,1	89	5,6	4	1,1	97	4,8
Tuchola	0	0,0	49	3,1	3	0,8	52	2,5
Wąbrzeźno	1	1,0	18	1,1	1	0,3	20	1,0
Włocławek – powiat grodzki	19	19,6	101	6,4	27	7,4	147	7,2
Włocławek – powiat ziemski	2	2,1	26	1,6	9	2,5	37	1,8
Żnin	6	6,2	46	2,9	2	0,5	54	2,6
Ogółem	97	100,0	1579	100,0	365	100,0	2041	100,0

Tabela nie zawiera informacji o respondentach, którzy odmówili udzielenia odpowiedzi (8 respondentów).

Tabela 14. Planowane zwolnienia według zawodów oraz sektora własności podmiotu w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 roku

Zawód	Sektor własności								
	prywatny			publiczny			Ogółem		
	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)
Robotnik budowlany	166	81,8%	9,4%	11	18,2%	2,9%	177	100,0%	6,6%
Szwaczka	77	100,0%	2,1%	0	0,0%	0,0%	77	100,0%	1,2%
Bez zawodu	55	66,7%	2,1%	10	33,3%	1,4%	65	100,0%	1,8%
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	65	100,0%	6,3%	0	0,0%	0,0%	65	100,0%	3,6%
Introligator*	39	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	39	100,0%	0,6%
Robotnik drogowy	38	100,0%	4,2%	0	0,0%	0,0%	38	100,0%	2,4%
Ogrodnik*	7	50,0%	1,0%	20	50,0%	1,4%	27	100,0%	1,2%
Technik prac biurowych*	20	55,6%	5,2%	7	44,4%	5,7%	27	100,0%	5,4%
Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	25	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	25	100,0%	0,6%
Maszynista maszyn offsetowych	21	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	21	100,0%	0,6%
Ślusarz*	21	100,0%	3,1%	0	0,0%	0,0%	21	100,0%	1,8%
Technik administracji*	18	75,0%	3,1%	1	25,0%	1,4%	19	100,0%	2,4%
Sprzedawca*	11	100,0%	8,3%	0	0,0%	0,0%	11	100,0%	4,8%
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	10	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	10	100,0%	0,6%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	10	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	10	100,0%	0,6%
Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	10	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	10	100,0%	0,6%
Malarz budowlany	8	100,0%	2,1%	0	0,0%	0,0%	8	100,0%	1,2%
Robotnik gospodarczy	2	25,0%	1,0%	6	75,0%	4,3%	8	100,0%	2,4%
Strażak	0	0,0%	0,0%	8	100,0%	5,7%	8	100,0%	2,4%
Kierowca samochodu ciężarowego	4	66,7%	2,1%	3	33,3%	1,4%	7	100,0%	1,8%
Murarz*	7	100,0%	2,1%	0	0,0%	0,0%	7	100,0%	1,2%

Zawód	Sektor własności								
	prywatny			publiczny			Ogółem		
	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)
Magazynier	6	100,0%	4,2%	0	0,0%	0,0%	6	100,0%	2,4%
Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0,0%	0,0%	6	100,0%	4,3%	6	100,0%	1,8%
Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0	0,0%	0,0%	6	100,0%	1,4%	6	100,0%	0,6%
Brukarz	5	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	5	100,0%	0,6%
Elektryk*	5	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	5	100,0%	0,6%
Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	5	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	5	100,0%	0,6%
Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	0	0,0%	0,0%	5	100,0%	1,4%	5	100,0%	0,6%
Sprzedawca w branży spożywczej	5	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	5	100,0%	0,6%
Operator obuwniczych urządzeń szwalniczych	4	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	4	100,0%	0,6%
Pomoc kuchenna	0	0,0%	0,0%	4	100,0%	4,3%	4	100,0%	1,8%
Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	4	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	4	100,0%	0,6%
Przewodnik turystyczny terenowy	0	0,0%	0,0%	4	100,0%	2,9%	4	100,0%	1,2%
Sprzątaczka biurowa	0	0,0%	0,0%	4	100,0%	5,7%	4	100,0%	2,4%
Technik ochrony fizycznej osób i mienia*	0	0,0%	0,0%	4	100,0%	1,4%	4	100,0%	0,6%
Cukiernik*	3	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	0,6%
Kasjer biletowy	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	1,4%	3	100,0%	0,6%
Kelner*	3	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	0,6%
Mechanik samochodów osobowych	3	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	0,6%
Pielęgniarka	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	2,9%	3	100,0%	1,2%
Pozostali drukarze	3	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	0,6%
Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	3	100,0%	2,1%	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	1,2%

Zawód	Sektor własności								
	prywatny			publiczny			Ogółem		
	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)	Liczba osób	w % (100%-zawód)	w % (100%-sektor)
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	1,4%	3	100,0%	0,6%
Tapicer*	3	100,0%	2,1%	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	1,2%
Technik elektronik*	3	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	3	100,0%	0,6%
Bibliotekarz*	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	2,9%	2	100,0%	1,2%
Kierownik do spraw kontroli jakości	2	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	0,6%
Kucharz*	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	2,9%	2	100,0%	1,2%
Nauczyciel bibliotekarz	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	2,9%	2	100,0%	1,2%
Nauczyciel nauczania początkowego	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	1,4%	2	100,0%	0,6%
Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	1,4%	2	100,0%	0,6%
Nauczyciel wychowania fizycznego	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	1,4%	2	100,0%	0,6%
Operator koparko-ładowarki	2	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	0,6%
Prasowaczka ręczna	2	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	0,6%
Salowa	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	2,9%	2	100,0%	1,2%
Stolarz*	2	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	0,6%
Woźny	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	2,9%	2	100,0%	1,2%
Wulkanizator	2	100,0%	1,0%	0	0,0%	0,0%	2	100,0%	0,6%
Ogółem	695	57,8%	100,0%	145	42,2%	100,0%	840	100,0%	100,0%

*zawody występujące w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

Tabela 15. Główny powód planowanego zmniejszenia zatrudnienia według grup wielkich zawodów w województwie kujawsko-pomorskim do końca 2011 roku

Grupa wielka zawodów	Główny powód planowanego zmniejszenia zatrudnienia																				
	sezonowy charakter pracy			reorganizacja działalności firmy			brak popytu na produkty, spadek liczby zamówień i zleceń			pogorszenie sytacji finansowej firmy			pracownik nie spełnia oczekiwań			inne			**Ogółem**		
	Liczba osób	w % (w wierszu)	w % (w kolumnie)	Liczba osób	w % (w wierszu)	w % (w kolumnie)	Liczba osób	w % (w wierszu)	w % (w kolumnie)	Liczba osób	w % (w wierszu)	w % (w kolumnie)	Liczba osób	w % (w wierszu)	w % (w kolumnie)	Liczba osób	w % (w wierszu)	w % (w kolumnie)	**Liczba osób**	**w % (w wierszu)**	**w % (w kolumnie)**
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	29	40,8%	9,2%	0	0,0%	0,0%	25	35,2%	13,5%	2	2,8%	7,7%	0	0,0%	0,0%	15	21,1%	11,9%	71	100,0%	9,2%
PRACOWNICY BIUROWI	1	2,6%	0,3%	4	10,5%	3,7%	18	47,4%	9,7%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	15	39,5%	11,9%	38	100,0%	4,9%
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	248	82,9%	79,0%	8	2,7%	7,3%	27	9,0%	14,6%	2	0,7%	7,7%	0	0,0%	0,0%	14	4,7%	11,1%	299	100,0%	38,6%
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	11	18,3%	3,5%	2	3,3%	1,8%	1	1,7%	0,5%	10	16,7%	38,5%	12	20,0%	80,0%	24	40,0%	19,0%	60	100,0%	7,7%
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	2	15,4%	0,6%	0	0,0%	0,0%	2	15,4%	1,1%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	9	69,2%	7,1%	13	100,0%	1,7%
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	15	7,4%	4,8%	63	31,2%	57,8%	90	44,6%	48,6%	4	2,0%	15,4%	3	1,5%	20,0%	27	13,4%	21,4%	202	100,0%	26,1%
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	7	25,9%	2,2%	0	0,0%	0,0%	20	74,1%	10,8%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	27	100,0%	3,5%
SPECJALIŚCI	1	3,0%	0,3%	12	36,4%	11,0%	0	0,0%	0,0%	5	15,2%	19,2%	0	0,0%	0,0%	15	45,5%	11,9%	33	100,0%	4,3%
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	0	0,0%	0,0%	20	62,5%	18,3%	2	6,3%	1,1%	3	9,4%	11,5%	0	0,0%	0,0%	7	21,9%	5,6%	32	100,0%	4,1%
Ogółem	314	40,5%	100,0%	109	14,1%	100,0%	185	23,9%	100,0%	26	3,4%	100,0%	15	1,9%	100,0%	126	16,3%	100,0%	775	100,0%	100,0%